

KALBA KULTŪROS KONGRESO LITERATŪROS VAKARO DALYVIAI

Antanas Gustaitis, Bernardas Brazdžionis, Birutė Pūkelevičiūtė, Vitalija Bogutaitė, Algirdas Landsbergis, Kazys Veselka ir Aloyzas Baronas

Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kanados Lietuvių Bendruomenių lapkričio 23 — 26 d. Chicagoje organizuojamo Trečiojo lietuvių kultūros kongreso rengiamas literatūros vakaras mūsųose yra tikrai išskirtinės apimtys ir polėkis. Vakaras įvyks Jaunimo centre lapkričio 24 d. (penktadienį) 7 val. 30 min. vak. Jame dalyvaus ir savo kūrybą skaitys įvairių mūsų rašytojų kartų atstovai, jame bus pagerbti ir laisvajame pasaulyje pokario metais mirę lietuvių literatūros klasikai, o taipgi įteikta pati svaigbioti Lietuvių rašytojų draugijos premija už 1966 metų geriausią lietuvišką knygą.

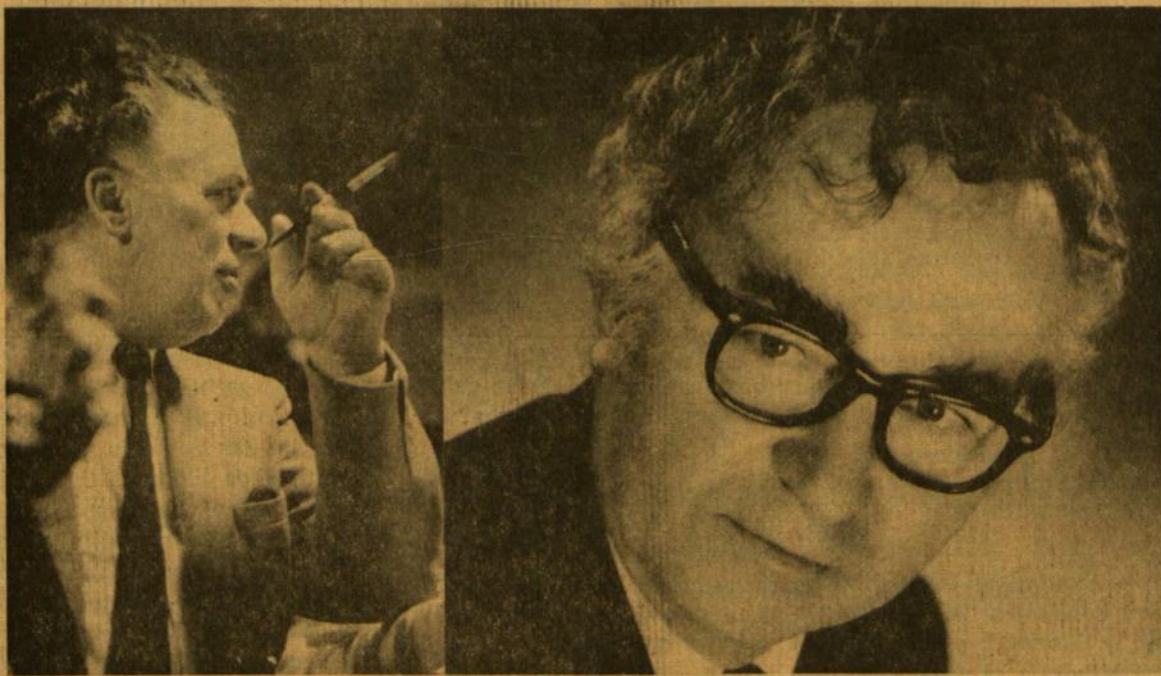
Norėdami, kad literatūros bičiuliai jau iš anksto arčiau susigyventų su ano vakaro nuotakomis, lyg ir jaustųsi patys pasikalbėję ir šilčiau asmeniškai susipažinę su jame dalyvaujančiais rašytojais bei aktoriais, pateikiame čia jų atsakymus į redakcijos proginius užklausimus. Tikime, kad po šio pokalbio, kiekvienam atėjimas į šį literatūros vakarą bus ne vien tik tautinė pareiga, bet ir mielas pasimatymas su artimais savo bičiuliais — rašytojais. Be **Vinco Krėvės** ir **Igno Seiniaus** vakare rečituojamos kūrybos, jo oficialioje dalyje ir programoje dalyvaus šie mūsų rašytojai ir aktoriai: **Antanas Gustaitis**, **Bernardas Brazdžionis**, **Birutė Pūkelevičiūtė**, **Vitalija Bogutaitė**, **Algirdas Landsbergis**, **Kazys Veselka**, **Aloyzas Baronas**, kuriuos čia dabar ir užkalbiname.

Antanas Gustaitis

— Gerbiamas 1966 metų geriausios lietuviškos knygos au-

torius, laurais apkaršyto "Juodojo varno" kūrėjas, be abejo, esate šių dienų mūsų gyvenimo lietuviškasis Gogolis, mūsų individualių ir bendruomeninių "mirusių sielų" ne tiek supirkinėtojas, kiek atgaivintojas, sakykiet, kaip gimsta ir kaip rutuliojasi visa Jūsų satyrinių eilėraščių anatomija: už ko pirminis dėmesys užkliūva — už grynai juokingosios ar už traagiškai linksmos mūsų gyvenimo pusės, ir kaip paskui visa tai sustydoma tobulo eilėraščių katile, kaip greitai eilėraštis paršomas, kaip jis gludinamas, taisydomas ir koks būna jausmas, jį galutinai pabaigus?

— Mielas Bičiuli, Jūsų klausimas reikalauja nusakyti kone visą mano dvasios virškinimo procesą ligi gatavo produkto imtinai. O iš tikrųjų, aš tuo vyksmu iki šiol visai nesidomėjau, kaip visiškai nesirūpiname, kas ten vyksta skilvyje, su draugais išlenkus šampano taurę. Bet yra kolegų, kurie tai sugėba labai tiksliai ir chronologiškai eile išdėstyti. Pavyzdžiui, rašytoją lygiai dvylikta valandą nakties arfos skambinimu pažadina iš miego mėnulio spindulių toga apsisautes poezijos muzos vaiduoklis. Žmonai svajingai knarkiant, jis poetą atargiai prikelia iš lovos ir vienmarškinį nusiveda į specialiai kūrybai įrengtą kambarį, kur ant rašomojo stalo tarp vynuogių kekių gulė tosi mistiškos deivės jau gatavai pakloti būsimosios veikalų griaučiai. Dabar, mūzai pūstelėjus karštu kvapu pro atlangą pažamą tiesiai į širdį, kūrėją apima nepaprastas šėšas: tarsi Maratono bėgikas pasišokinėdamas laksto popieriumi jo aukštinė plunksna, skraido į lubas išminties primarginti lapai, raičiojasi grindimis štuštinti rašalo buteliukai, kuriais žažžia li-

Rašytojas Antanas Gustaitis (kairėje), kuriam paskirta mūsųose reikšmingiausioji Lietuvių rašytojų draugijos premija už satyrinių eilėraščių rinkinį "Ir atskrido juodas varnas", jury komisijos pripažinta geriausią 1966 metų knygą. Premija Antanui Gustaitiui bus įteikta Kultūros kongreso literatūros vakare lapkričio 24 d. (penktadienį) 7:30 val. vak. Jaunimo centre, Chicagoje. Poetas **Bernardas Brazdžionis** (dešinėje), vienas didžiausių dabarties mūsų poetų, atskrenda Kultūros kongresan Chicago iš Los Angeles. Kongreso literatūros vakare jis skaitys rinktinę ir naujausią savo poeziją. Nuotr. Vytauto Mažello

kiminis juodas katinas. Na, o pirmiesiems gaidžiams pragyduš ir mėnuliui užslinkus už gretimo namo kamino, mūza ištirpsta mėlynuos tabako dūmuos o ant stalo lieka nemirtingas kūriny, gi ant galvos — laurų vainiko aureolė...

Labai gaila, kad aš šitos palaimą teikiančios ir kūrybą palengvinančios vaiduoklinės muzos patsai nesu regėjęs. Mano dėmesį ir norą ką nors savo tautiečiams pasakyti visada pažadina labai paprasti žemiški dalykai. Pavyzdžiui, trankiai pagraudenančio kabėtojo panosėje virpantis ilgas šerys ir su jo pamokomais žodžiais perodis-kais gūsiams atskrendantis degtinės kvapas. Jaunosios generacijos atstovo platus nusižiovavimas, stovint garbės sargyboje prie seno, nusipelnusio kultūrininko karsto. Labai ištikimos ir doros ponios vienos akies gundantis sužėrėjimas, visiškai nesiderinantis su antrosios akies šventu rimtumu. Iš puosnios tremtinio rezidencijos rūmų pro langą iškišta nuoga koja. O bene daugiausia įkvėpimo man suteikė vieno mūsų didmiesčio vaikų kvartale atrastas, skersai šaligatvį miegantis, šluotbarzdė apžėlęs mano jaunystės d'eny griežtas mokytojas kadaise grasinęs man sumažinti

Bernardas Brazdžionis DVI MINIATIŪROS

SUGRĮŽĘ KREGŽDĖS

Sugrįžę pirmos kregždės
Melsvam dugne puvasario dangaus
Parasė daug, parasė daug —
Linksmai dainuojančiais sparnais
Parasė daug dainų.

Ir stebuklingą raštą
Aš visą vasarą skaitau
Ir jų sanskritui ieškau žodžių, —
Senoj lietuviškoj kalboj
Sanskritui sintaksės sparnų.

GYVYBĖS PULSAS

Bėga tėviškės žemėje metai
Su pavasario šalta sula.
Siaučia rudens skaudūs verpetai
Ir žemos pagela, pagela...

O randu stebuklingą jos taką
Milijonuose žemės takų —
Mano tėviškės žemės
Naktys nesutemęs
Žemės kraujau mano teka —
Aš jo pulso gyvybę tikiu!

elgesio pažymį už rūkymą.

Kiek šie dalykai yra paguodžiant ančiai komiški ir kiek jie gaudinant tragiški, sunku būtų preciziškai atskirti. Žinoma, visa tai iš karto atrodo tikrai daugiau ar mažiau juokingos

mūsų visuomeninio ar privataus gyvenimo begalinės mažybės. Betgi baityje sienoje jų sukelti besiraitantieji ir besikandžiojantieji šešėliai gali prieš mūsų akis išaugti begalinėmis grės-

DAUGIAU AR MAŽIAU JUOKINGOS

Kertinė Paraštė

AR TIKĖJIMO TIESOS GALI KEISTIS?

Atsakyti, ar tikėjimas gali keistis, turime skirti tikėjimą objektyvinę sritį ir tikėjimą subjektyvinę sritį.

Tikėjimas objektyvinę sritį suprantamas tikėjimas, žvelgiant į jį iš Dievo pusės.

Tikėjimas savo esmėje apima amžinąsias tiesas. Jos nesąlygojamos nei laiko, nei erdvės kaita. Dievas visada liekasi toks pats Dievas, nepaisant, kaip kas jį besuprastų ir tikėtų, Dievo grynumas, jo amžnumas, jo kaip grynojo akto kūrybingumas yra visados toks pats. Jo esmė, jo prigimtis, jo Asmenų tarpusavio santykis liekasi visados pastovus. Mūsų patirtimi suvokta visatos kaita Dievo pastovumo neliečia. Tai yra žvilgsnis į Dievą esantį savyje (iš vidaus).

Dievas būdamas savyje nesikeičiantis, kuria pasaulį už savęs, kur's nuolatos vystosi ir keičiasi. Dievo kūrybingumo aktas nėra pasibaigęs. Pasaulis kuriamas dabar ir bus kuriamas per amžius. Pasaulio kūrimas iš Dievo pusės yra nuolatnėje dabartyje. Jame nėra nei praities, nei dabarties. Dievui visoks procesas yra dabar. Taip pat ir žmogaus sukūrimas ir jo atpirkimas Dievuje yra dabar. Atpirkimo malonė iš Dievo yra nuolatnėje dabartyje. Tai galėtume išreikšti, kaip nuolatnėje Dievo pasiūla žmogui naudotis.

Tačiau tiek tvarinių tapsmas, tiek pasūlytos atpirkimo malonės paskirėms žmonijos individams pritaikymas vyksta laiko tėkmėje (ne amžinybėje). Atpirkimo malonės suindividualumas nevyksta automatiškai, o priklauso nuo individualaus žmogaus kultūrinės būsenos ir jo dispozicijos. Vienas tais atpirkimo vaisiais naudojasi, o kitas ne. Vienas pagal jų dispozicijos įvairumą gauna tų malonių didesnę laipsnį, kitas mažiau. Tas įvairumas vyksta ne dėl to, kad Dievo providencinis veikimas ir atpirkimo pasiūla keistusi, bet dėl to, kad laiko tėkmėje egzistuojantis žmogus nevienodas ir savo dispozicijoj įvairuojantis. Šis žvilgsnis į tikėjimo tiesas iš Dievo pusės yra žvilgsnis į tikėjimo tiesas ontologiniu būdu arba būties savyje esimo būdu.

Visai kitoje situacijoje atsiduriame, kai kalbame apie tikėjimo tiesas ne ontologiniu, bet teologiniu požiūriu. Teologija, kaip žinome, yra apreiškusių tikėjimo tiesų interpretacijos mokslas. Tikėjimo tiesas interpretuoti — reiškia dvasinius dalykus išreikšti gyvenamo laikotarpio kultūrinėmis sąvokomis. Iš kultūros istorijos matome, kad tiek mokslinės, tiek filosofinės sąvokos keičiasi. Todėl ir teologai stengiasi savyje pastovias apreiškusias tiesas įvilkti į savo laiko mokslines sąvokas, kad tuo galėtų būti, taip sakant, moderniškai ir aktualūs. Keičiantis kultūrinėmis sąlygomis, keičiasi mokslinės sąvokos ir

tuo pačiu iškyla reikalas keistis ir teologines apreiškusių tiesų interpretacijas. Kai mokslinės pasaulėvaizdis buvo geocentris ir kai astronomai manė, kad erdvė susideda iš paskirų, viena virš kitos esančių sferų, tai teologai aiškino, kad Dievas gyvena aukščiausioje sferoje, o pragaras žemiausioje (po žeme) sferoje. Suvokus, kad visa visata yra ne kas kita, kaip erdvinis medžiagos išsiplėtimas, ir tiek viršus, tiek apačia neturi esminio skirtumo, nes visur gali būti viršus ir visur apačia, pagal tai, kur pasirinkime išieities tašką, teko ir teologams persiorientuoti. Nei Dievo, nei dangaus, nei pragaro vietos negalime nurodyti, nes dvasinė būtis neturi nieko bendra su medžiaginiu erdvės išplitimu. Dvasinė dimensija yra esmiškai skirtinga nuo medžiaginės dimensijos, ir dėl to yra netikslu nurodyti dvasinės būties vietą esant tam tikroje medžiaginėje vietoje.

Panašiai tikėjimo tiesų išraiška kinta, keičiantis filosofijos ir gamtos mokslų sąvokoms. Kad Dievas sutvertė pasaulį, tai yra tikėjimo tiesa. Bet ar pasaulis yra sutvertas ir išvystytas per savaitę laiko, tai yra teologijos interpretacijos reikalas. Keičiantis gamtos mokslams, keičiasi kartu ir teologų interpretacinis mokslas apie pasaulio išsivystymą.

Patristinio ir viduramžių laikotarpio teologai perėmė iš antikinės filosofijos substancijos sąvoką ir ją pritaikė teologinėms tiesoms išreikšti. Suskaldžius atomą, pastovios substancijos sąvoka nustojo savo reikšmės. Dėl to atsirado reikalas ir tikėjimo tiesas interpretuoti, remiantis ne substancijos, bet egzistencijos sąvoka, ar kuria kita tinkamesne, pakeičiančia substanciją.

Taigi į pradžioje iškelta klausimą, ar tikėjimo tiesos gali keistis, duodame atsakymą: tikėjimo tiesos savyje nesikeičia, bet jų išraiška ir pritaikymas gali keistis ir iš tikrųjų keičiasi. Kitais žodžiais tariant, tikėjimo tiesos ontologiniu požiūriu nesikeičia, bet jų išraiška — teologinė interpretacija keičiasi.

P. C.

Kultūros kongreso akcentai

Dr. Juozo Gėrniaus paskaita "Mūsų kultūrinės sėkmės ir nesėkmės" lapkričio 25 d. (šeštadienį) 10 val. ryto Jaunimo centro didžiojo salėj, Chicagoje.

Pamaldos Jaunimo centro didžiojo salėj lapkričio 26 d. (sekmadienį) 9 val. 30 min. ryte.

Dr. Jono Jakšto paskaita "Lietuvių išeivija 100 metų laikotarpyje" lapkričio 26 d. (sekmadienį) 10 val. 30 min. ryte Jaunimo centro didžiojo salėj.

Leonardo Dambriūno paskaita "Išvados ir mintys Trečiajį lietuvių kultūros kongresą baigiant", sekmadienio popiečiu Jaunimo centre.

Literatūros vakaras ir premijos rašytojui Antanui Gustaitiui įteikimas už geriausią 1966 metų knygą lapkričio 24 d. (penktadienį) 7 val. 30 min. vak. Jaunimo centro didžiojo salėje.

Operos "Maro" ir kantatos "Karalius Mindaugas" muzikiniai pastatymai lapkričio 25 d. (šeštadienį) 8 val. vak. ir lapkričio 26 d. (sekmadienį) 3 val. 30 min. popiet Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje.

Meno ir spaudos parodos atidarymas lapkričio 23 d. (ketvirtadienį) 6 val. vak. Jaunimo centre.

Smulkesnę Kultūros kongreso programą pasekite spaudoje.

Žymieji mūsų literatūros klasikai, pokario metais mirę laisvajame pasaulyje: Vincas Krėvė (kairėje) ir Ignas Šeinius (dešinėje). Kultūros kongreso literatūros vakare Vincas Krėvės kūrybą skaitys aktorė Birutė Pūkelevičiūtė, o Ignas Šeiniaus — aktorius Kazys Veselka.

Šiame numery:

- Pokalbis su Kultūros kongreso literatūros vakaro dalyviais.
- Ar tikėjimo tiesos gali keistis?
- Bernardo Brazdžionio eilėraščiai.
- Latvijos nepriklausomybės šventės ir latvių leidžiamas žurnalas.
- Iš latvių poezijos.
- Vysk. P. P. Būčio atsiminimų antrasis tomas.
- Įžengiant į Gilaudos "Ikaro sonatą" anglų kalba.
- Kultūrinė kronika.
- Nauji leidiniai.
- Akademines prosvaitės.

KALBA KULTŪROS KONGRESO LITERATŪROS VAKARO DALYVIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

mingomis didybėmis.

O satyrinis eilėraštis yra tarsi ana kreivios formos pasakų bonkutė, į kurią reikia šias juodąsias dvasias suvartyti, standriai suspausti ir sandariai užkimšti, kad vėliau jas būtų galima parodyti publikai. Aišku, ne visada man tas sudėtingas darbas sklandžiai pavyksta. Nors sakoma, kad yra poetų, kurie gali labai gerus eilėraščius parašyti, būdami girti ar net mėgdomi.

Jūs dar klausiate, koks jausmas apima, pastačius po pastutinę eilutę paskutinį tašką? Man regis, kad patenkintas savo kūrinio tegali būti tik tada, kada jauti, lyg jis būtų ne tavo, o kieno nors kito, už tave daug talentingesnio parašytas.

— Kilnu tonu kalbant, kaip suprantate išeišvikiškos sąlygose spyglinės ar švelnesnės satyros misiją, kokį jautiate ryšį su skaitytojais: ar jie gatavi už savo portretus autorių paglostyti, ar labiau griebti už atlapų ir brankti iš bendruomenės?

— Gerai nusmailintas satyros bei humoro žodis lygiai tinka prisnūdusios senelės sąžinės padams pakutenkti, surambėjusiai jautio odai įskaudinti ir net tautiniam numirėliui atgaivinti. Jį žmogus giliau įsidėmi ir ilgiau atsimeina, negu gražiausius tiesioginius pamokymus. Juk daugelis mūsų visiškai pamiršome, kiek kartų buvome savo artimųjų bučiuoti, glamonėti ar ko nors teigiama maldauti, bet kaip šandien akyse stovi momentai, kai už katės uodegos taisyklė mama užsuko ausi, už svetimų obuolių krėtimą buvo įkirstos kelnės, ar šunimis užpiudyti, pametę klumpes, bėgome per bašas nuo mylimosios svirno. Mat, visa tai yra veiksminis humoras. Ir nuo jo mes vis dėlto truputį patobulėjome. O žodinė satyra mūsų sąlygose gali būti dar veiksmingesnė.

Deja, satyrą ar net ir lengvą prieš plaukus glostantį humorą ne visi lygiai pakenčia. Dauguma geriau mėgsta žiūrėti į kito, negu į savo satyrinį portretą. Antai, kadaise dail. J. Penčyla už tikrai menišką šaržą kažkoks arabas su atlenktu skustuvu per švabijos laukus vijosi papiauti. Bet aš, regis, su savo skaitytojų ar klausytojų gera dalimi dar nesu per daug susipykęs, ir iki šiol jokie veiksmai dar negrasina mane "išmesti iš tautos". Ir ko jiems rūstauti? Juk aš viešai ir su džiaugsmu prišiuo daugumą mūsų išeišvijos sunkiausių nusidėjimų, o drauge ir visą už juos atsakomybę ir atgailą, tuo žymiai palengvindamas savo skaitytojų sąžinę. Ir jiems belieka iš to mano naivaus pasiaukojimo tik juoktis...

— Kultūros kongrese ir jo literatūros vakare Chicagoje susitiksite su ilgų metų savo literatūrinių kelionių po tremtinių stovyklas bendrininku, 1966 metų Lietuvos rašytojų draugijos laureatu, poetu Antanu Gustaičiu. Ka tokia išskirtinė proga pasakytumėte apie plunksnos bičiulį Antaną Gustaičių, kas iš to drauge praleisto laiko labiausiai pasiliko atmintyje ir kaip "rimtas" poetas žiūri į "nerimtojo" kūrybą?

— Nežiūrint to, kad mudu su Antanu Gustaičiu einava prie vieno ir to paties tikslu absolučiai skirtingais keliais, asmeniškai niekuomet, berods, nesava-

turėje nesutarimų; neperėjom vienas antram skersai kelio nė savo kūryba — greičiau eidami lygiagrečiai vienas antram padėjova, nes (kalbu iš literatūrinių kelionių patyrimo) publika tomis pat akimis verkia, tomis pat akimis iki ašarų juokiasi. Tad, jei Antanas pirma skaitydavo ir prajuokindavo klausytojus iki ašarų, dar joms nenuodžiūvus, man po jo beskaitant apie tėvynės skausmą vergijoje, apie jos ilgesį, benamių dalia ir beviltį likimą, nesunku buvo publikai pereiti į liūdesio būseną, nesgi ir Antanas daug kur karčiai ir liūdnei juokėsi, skausmingai kalbėdamas apie gyvenimo sunkenybes, negeroves, klaidas bei netobulumus... A. Gustaitis savo eilėraščiuose j žmogų žiūri lyg per kreivą veidrodį, dažnai jis jame rodo savo veidą, ir klausovai, net neįsąmonė, juokiasi iš kito, iš esmės juokdamiesi iš savęs.

Praėjusių metų literatūros derliuje išsiskyrė dviejų Antanų knygos: Antano Vaičiulaičio "Gluosnių daina" ir Antano Gustaičio "Ir atskrido juodas varnas". Jury komisija pasisakė už "juodą varną", matyt, norėdama pabrėžti, kad ir humoristinis - satyrinis žanras gali būti matuojamas meniniu mastu, ypač šiuo atveju, kai autorius yra taip išpuoselėjęs viršinę eilėraščio formą.

— Kaip apilai vertinate šių dienų mūsų poezijos situaciją šlapus ir anapus geležinės uždangos, kas džiugina ir kas kelia rūpesčio?

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

— Klausimas yra labai nevienalytis, tad ir atsakymas tegali būti labai problematiškas, sąlyginis. Iki šiolie lietuviškoji literatūra, taigi ir poezija, laisvajame pasaulyje visiškai nieko bendra neturėjo su literatūra okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, mes paskutiniaisiais metais jau galėjome sėkti jų leidžiamas knygas, stebėti jų, trokštančių žuvų, plakimais po ledu, bet jiems mūsų knygos buvo užgultas vaisius, nors kai kurie faktai rodo, kad čia viena, čia kita prasmukusi knyga padarė net įtakos ir buvo imituojama stiliaus arba formos atžvilgiu.

Lietuvių rašytojų draugijos premijai skirti jury komisija posėdyje New Yorke, nutarė 1966 metų geriausios mūsų knygos vardu atžymėti Antano Gustaičio rinkinį "Ir atskrido juodas varnas". Iš kairės į dešinę sėdi: Leonardas Zitkevičius, dr. Kostas Ostrauskas, Paulius Jurkus, dr. Pranas Bagdas ir Pranas Naujokaitis.

Algirdas Landsbergis

— Skaitydami Jūsų pastarąsias komedijas "Meilės mokyklą" ir "Barzdą", o taipgi šiemet premijuotą Antano Gustaičio knygą "Ir atskrido juodas varnas", kone jaučiuame judviejų lyg ir tam tikrą giminybę satyrinio išsiskyrimo ir net idėjinę prasmę. Šiaip jau lietuviškai linkstame save laikyti humorui ne per daug lanksčia tauta. Tačiau judviejų humoristiniai laimėjimai, pasiekti linksnumui gana rūškanose sąlygose, rimtiesi mąstytojai net pasakytų "juodžiausiose tautai dienose". Sakykit, kas inspiravo Jus nuo herojiškų ir tragiškų "Penkių stulpų turgaus aikštėje" pasukti į "Meilės mokyklą" ir "Barz-

— Esate pačios jauniausios mūsų rašytojų kartos atstovė, baigusi aukštąsios mokslo ir įsigijusi profesiją jau Amerikos žemėje. Kiek žinome, iš profesijos esate chemikė, tačiau niekada neužmetusi ir grožinės literatūros. Dažnai esame įpratę skustis, kad šio krašto mokyklos gamina tik siaurus tos ar kitos srities specialistus. Kaip tai atsitiko, kad Jūs atveju toks tikras ar tik įsikalbamas teigimas negalioja: esate ir chemikė, ir pedagogė, ir rašytoja? Ir ką šitame visame kontekste galėtumėte pasakyti mokslan besiveržiančiam šių dienų mūsų jaunimui?

— Teigimas įsikalbamas. Mokyklos specialistų negamina. Specialistais tampa patys mokiniai. Nes reikia duonos, o duona atriekia tik specialistams — vamdžių sukėjams ir šekspro atkasinėtojams. Kas pasakys mokiniui, kad tik duona, arba vien tik duona Niekas. Išskyrus jį patį. Tikri atsakymai, kaip būti žmogui, nenuperkami. Tą egzaminą kiekvienas laiko uždarom knygom.

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

Vitalija Bogutaitė

— Esate pačios jauniausios mūsų rašytojų kartos atstovė, baigusi aukštąsios mokslo ir įsigijusi profesiją jau Amerikos žemėje. Kiek žinome, iš profesijos esate chemikė, tačiau niekada neužmetusi ir grožinės literatūros. Dažnai esame įpratę skustis, kad šio krašto mokyklos gamina tik siaurus tos ar kitos srities specialistus. Kaip tai atsitiko, kad Jūs atveju toks tikras ar tik įsikalbamas teigimas negalioja: esate ir chemikė, ir pedagogė, ir rašytoja? Ir ką šitame visame kontekste galėtumėte pasakyti mokslan besiveržiančiam šių dienų mūsų jaunimui?

— Teigimas įsikalbamas. Mokyklos specialistų negamina. Specialistais tampa patys mokiniai. Nes reikia duonos, o duona atriekia tik specialistams — vamdžių sukėjams ir šekspro atkasinėtojams. Kas pasakys mokiniui, kad tik duona, arba vien tik duona Niekas. Išskyrus jį patį. Tikri atsakymai, kaip būti žmogui, nenuperkami. Tą egzaminą kiekvienas laiko uždarom knygom.

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

Birutė Pūkelevičiūtė

— Esate pačios jauniausios mūsų rašytojų kartos atstovė, baigusi aukštąsios mokslo ir įsigijusi profesiją jau Amerikos žemėje. Kiek žinome, iš profesijos esate chemikė, tačiau niekada neužmetusi ir grožinės literatūros. Dažnai esame įpratę skustis, kad šio krašto mokyklos gamina tik siaurus tos ar kitos srities specialistus. Kaip tai atsitiko, kad Jūs atveju toks tikras ar tik įsikalbamas teigimas negalioja: esate ir chemikė, ir pedagogė, ir rašytoja? Ir ką šitame visame kontekste galėtumėte pasakyti mokslan besiveržiančiam šių dienų mūsų jaunimui?

— Teigimas įsikalbamas. Mokyklos specialistų negamina. Specialistais tampa patys mokiniai. Nes reikia duonos, o duona atriekia tik specialistams — vamdžių sukėjams ir šekspro atkasinėtojams. Kas pasakys mokiniui, kad tik duona, arba vien tik duona Niekas. Išskyrus jį patį. Tikri atsakymai, kaip būti žmogui, nenuperkami. Tą egzaminą kiekvienas laiko uždarom knygom.

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Plačiai neseku. Poezijos paskaitau. Įspūdis paprastas —

— Be abejo, plačiai sekate dabartinę amerikiečių ir anglų poezijos raidą, jų literatūros bei poezijos žurnalus ir apimai visą jų šios rūšies gyvastingumą. Koks susidaro įspūdis, kai lyginate anglosaksiją dabartinę mūsų su išeišvikią laisvojo pasaulio lietuvių poezija?

— Kaip žinome, ši kartą būsite Kultūros kongreso literatūros vakaro programos vedėja ir jame skaitysite didžiojo mūsų klasiko, tremtyje mirusio Vinco Krėvės kūrybą. Ką rengiatės vakare skaityti iš jo raštų ir kokių jausmų imatės juos rečituoti?

— Šiam literatūros vakarui apsisitau ties "Užkeikta merga". Tai pats trumpiausias Dainavos šalies padavimas, kurį

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINŲ LIGOS
RAWFORD MEDICAL BLDG
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. W. M. EISINAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 10-12 val. ir 4-8 val. vak.
Šeštad. 12-3 val. popiet.
Trečiadieniai uždaryta

DR. JANINA JAKŠEVIČIŪS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 3 v. ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofis val. kasdien nuo 8 iki 9 v. v.; šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 10-12 val. ir 4-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val. o trečiadienį uždaryta.

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį šeštad. tik susitarus.

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvių gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. pirmad., antr., ketvirt., ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val. o trečiadienį uždaryta.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį. Šeštadieniai 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7150 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 5 val. p. p.
Ofis val. RE 7-1465
Rez. tel. 239-2019

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HE 6-3545
(Ofis ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 5-8 v. vak. antr., ir penkt. 1-4 v. vak. Pirmadienį tik susitarus.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. - 2 v. p. d.
ASSOCIATE OPTOMETRISTE
Lietuviškai kalba

DR. FRANK PLECKAS, OPT.
Tikrina akis, pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. 9:30-12:30 ir 1:30-3:30
Kitom valandom susitarus.
Uždaryta antradienį trečiadienį.

DR. A. RUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. ofiso PR 6-7800; Namu 925-7697
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 val. p. d. Išskyrus trečiadienį

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadienį, šešt. 8 v. r. iki 9 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. r. ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REPUBLIC 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius. Keičia stiklus ir rėmus.
4455 S. California Ave., YA 7-7383
VAL.: 1 v. p. d. iki 8 v. v. kasdien. trečiadieniai uždaryta; šeštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

BALTIJOS TAUTOS TREJUOSE VARTUOSE

Latvių leidžiamą žurnalą ir Latvijos nepriklausomybę 49 metų sukaktį lapkričio 18 minint

ANDRIUS BALTINIS

1. Baltijos valstybių trejybė

Trejybė yra plačiai žinomas vardas visame pasaulyje. Jį randame ne tik krikščionybėje, bet ir kitose religijose. Architektūroje yra pagrindinis į tris dalis padalinimo dėsnis, muzikoje gerai skambantis tritonis, strategijoje dažnai taipgi pritaikomas trijulius principas. Politiniai niokslai teigia, kad valstybei būtini trys dalykai: tauta, teritorija ir vyriausybė, o vyriausybė savo ruožtu susideda iš trijų organų: įstatymų leidimo, jų vykdymo ir teismo. Šių trijų elementų suderinimas sukuria pusiausvyrą, vienybę ir tobulumą.

Kalbant apie Baltijos valstybes, savaimė prieš mūsų akis iškyta Lietuva, Latvija ir Estija. Ir kitataučiai savo raštuose, politinėse kalbose ir savo santykiuose su mumis jas taip supranta. Mūsų pačių sąmonėje ir pasaulio sąžinėje jos yra suaugusios tarsi į kokią nedalomą trejybę.

Nors mūsų yra bendra kilmė ir veik ta pati kalba tik su latviais, o estai yra suomių — ugrų kilmės ir turi skirtingą kalbą ir religiją, tačiau, krikščioniškoms tikyboms artėjant ir išmokstant kaimynų kalbos, ir šie skirtumai nyksta. O mūsų baltiečių kaip tik yra bendra geografinė padėtis prie Baltijos jūros, bendri istoriniai brožai, bet svarbiausia — mums yra bendra grėsmė iš Rytų, ta pati visoms trims Baltijos valstybėms ir tautoms.

2. "Treji Vartai" Baltijos tautų vienybei ugdyti

Stebint trijų Baltijos tautų bendradarbiavimą išeiivioje, didelis laimėjimas yra šioje srityje šiais metais pradėjęs Jungtinėse Amerikos Valstybėse eiti naujus laivių leidžiamas kultūrinis žurnalas "Treji Vartai" (*Treji Varti*). Pirmojo numerio įvade rašoma, kad "Treji Vartai" atsi-
veria literatūrai, menui, Baltijos tautų kultūrai, jaunimui ir ateičiai. "Treji Vartai" atsi-

veria Latvijai, Lietuvai, Estijai ir jų tautoms tėvynėje ir sveimuose kraštuose. Visi šie vartai bus nuolat puošiami paprastomis, bet žavingomis iliustracijomis, fotografijomis ir rašais iš šių trijų tautų gyvenimo.

Atsakingasis laikraščio redaktorius yra *Albertas Birnbaums*, o redakcijos kolegijoje tarp kitų yra mums žinomi dr. *Ansis Karps* ir *Janis Zarinš*. Dr. A. Karps yra latvių kultūrininkas, rašytojas ir visuomenės veikėjas. Jo surengtame 1965 m. kultūros kongrese Chicagoje buvo pakviesti kalbėti apie estų kultūrą dr. Ivaskis ir apie lietuvių kultūrą trejybėje šių eilučių autorius. Dr. A. Karpio redaguojamas "Akademinis gyvenimas" (Akademiska Dzive), išėjo dr. J. Girmiaus "Tauta ir tautinė ištikimybė", išverstą latviškai, ir stropiai seka mūsų kultūrinį gyvenimą, dalyvaudamas mūsų kultūros kongresuose, dainų ir kitokių šventėse.

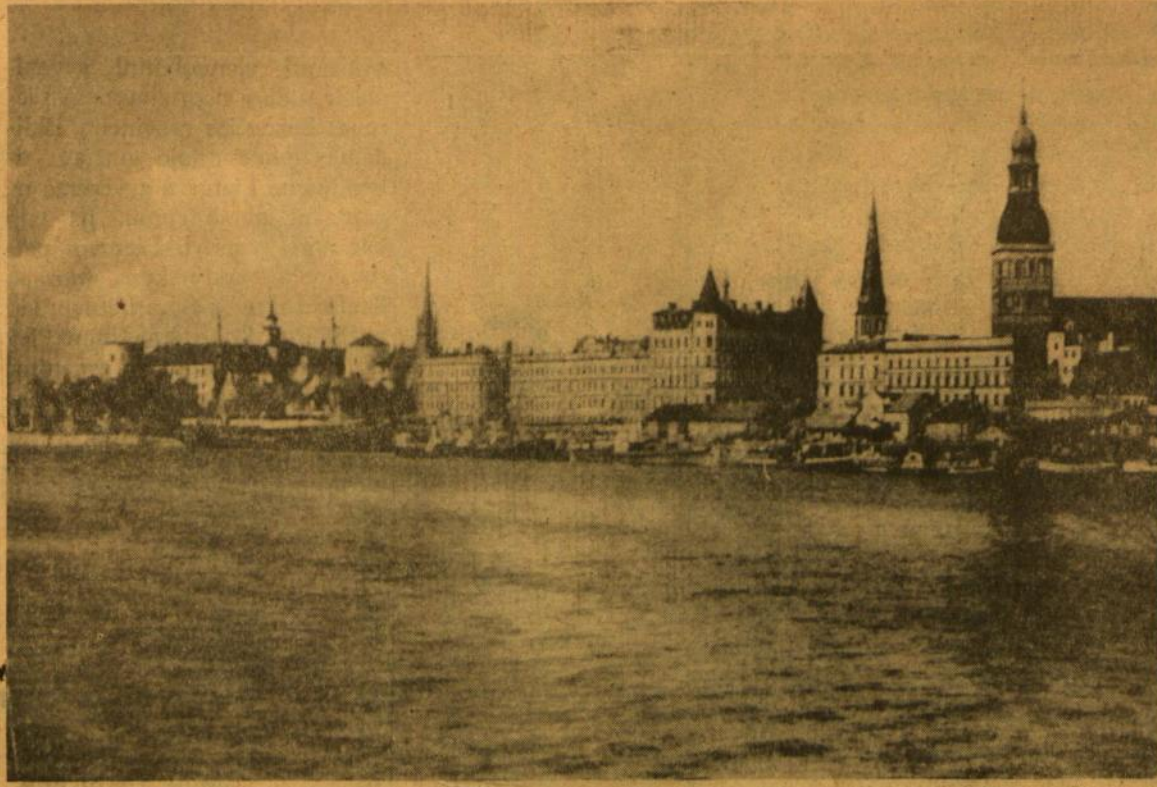
Zarinų Janis yra dr. J. Girmiaus knygos "Tauta ir tautinė ištikimybė" vertėjas į latvių kalbą, skaito mūsų spaudą ("Aidus" ir "Draugo") ir verčia daug straipsnių į latvių kalbą.

"Treji Vartai" išleina kas antaras mėnuo, iki šiol jau yra pasirodę penki žurnalo numeriai, todėl jau užtenkama palima susidaryti įspūdį apie leidinio apimtį ir kryptį.

(Redakcijos adresas: Treji Varti, P. O. Box 61, Three Rivers, Mich. 49093; administracijos adresas: Treji Varti, P. O. Box 27 — A, Detroit, Mich. 48232. Metinė prenumerata \$7).

"Treji Vartai", kaip minėjome, skirti trijų Baltijos tautų kultūrai pažinti. Kiekviename žurnalo nr. yra vertingų ir aktualių straipsnių apie mūsų tautų kultūrinį, meninį bei politinį gyvenimą. Nesustodami čia leisiu prie latvių ir estų, ribojimės tik lietuviškąją žurnalo dalimi.

Lietuviškoji dalis žurnale itin reikalinga. Ji mums labai patraukli, nes idėta svarbių straipsnių, meno ir literatūros vertimų, pus-

Bendras Latvijos sostinės Rygos miesto vaizdas

lapius papuošiant atitinkamomis iliustracijomis. Pirmame nr. yra A. Landsbergio modernios dramos "Penki stulpai turgaus aikštėje" vertimas, kuris parodo latviams mūsų dramatinės kūrybos aukštą lygį ir iškelia skaudų mūsų tautos likimą, bendrą visom trim baltiečių tautoms. Be to, ten dar yra puikus straipsnis apie Dariaus Lapinsko diriguotą ir Ald. Stempuzienės įdainuotą plokštelę. Straipsnis buvo šį pavasarį perspausdintas ir "Draugo" kultūriniam priede (1967. IV. 29).

Sekančiuose žurnalo numeruose yra toliau tęsiama Alg. Landsbergio drama ir įdėtas dr.

R. Šilbajorio išsamus straipsnis apie "Penki stulpų" autorių ir jo dramos pagrindines idėjas: "Keletas žodžių apie "Penki stulpų" autorių". Šilbajoris labai taikiai apibūdina Landsbergio kūrybą ir "Penki stulpų" turgaus aikštėje" pagrindinę mintį ir personažus. Ši drama, jo žodžiais, yra mūsų tautos tragiško laikotarpio amžinas paminklas.

Išidėmėtinas ir straipsnis "Toji žemė yra mūsų". Nors birželį vadiname "Išvežtųjų paminėjimo mėnesiu", tačiau šį mėnesį buvo ir kiti reikšmingi ir žymūs įvykiai. Tarp jų ir lietuvių tautos sukilimas prieš oku-

pančią. Jei visame pasaulyje kalbama apie herojišką 300 spartiečių gyvybių auką prie Termopilio, tai mes turime ne mažiau karzygiškų kovų ir savo tautos istorijoje. Šioms kovoms paminėti "Treji Vartai" duoda vertimus iš "Aidų" 1966 m. 6 nr. Redakcija pristato Algirdą Budreckį ir Adolfą Damušį su jų mokslo laipsniais ir profesijomis. Pradžioje spausdinamas dr. J. Girmiaus įvadinis žodis, o po jo dedami Adolfo Damušio ir Algirdo Budreckio straipsniai, liečiantieji lietuvių birželio mėn. sukilimą.

Ketvirtame nr. trumpai apibūdinamas mūsų rašytojas Marius Katiliškis ir jo kūryba. Iš jo novelių rinkinio "Sventadienis už miesto" išspausdintos dvi novelės "Paukščiai" ir "Miesto detale". Vertimai gerai atlikti Zarinų Janio čia paminėtas ir "Aidų" žurnalo 200 nr. "Aidams" nuosirdžiai linkima daug kūrybinių metų. Pasakui seka dr. J. Girmiaus straipsnis, nes "Aidų" redaktorius žodis yra toks: "Prašome, kad šie būtinai perskaityti ir lietuvių skaitytojai, latviai ūiems gerai žinomam lietuvių filosofui linki Dievo palaimos ateities darbuose.

Paskutinis vos iš spaudos išleistas "Treji Vartai" numeris neapleis Dainavos jaunimo stovyklai žurnalo viršelį puošiantis Dainavos lietuvių kryžiumi, o straipsnis iliustruotas stovyklos pastatais, Spyglio ežeru ir išnymu, mūsų raštijoje yra neeilinis prozaikas. Ypatingai pasakutinis jo rinkinys "Vyskupas ir velnias" teikia reto malonumo skaitytojui, kai po daugelio beviltiškų konkursinių novelių, vėl tenka susidurti su tikra literatūra.

Šešias literatūrinis kelias nėra nuoseklus — tai daugiau lūžinėjanti kreivė. Tačiau paskutinieji jo kūriniai liudija galutinį rašytojo subrendimą. Jo novelė "Vyskupas ir velnias" tektų paliustruoti visą jo kūrybinę raidą ir palikimą: nuo pirmųjų žingsnių iki paskutinės ir labai brandžios prozos.

Vienok "Kuprelis" mane traukė gimtojo krašto vaizdais. Pamenu, kažkada mudu su tėvu važavom į Gelvonų atlaiduosna. Tėvas botkočiu parodė apulūžusį vėjinį malūną, jau be sparnų, kiauuru stogu, išdaulytais langais, ir pasakė, kad tai malūnas, kurį Seinius savo knygoje aprašė...

Antra vertus, "Kuprelis" buvo labai reikšminga knyga atgimstančio krašto literatūrinėje jaunystėje. Reikia nepamiršti, kad "Kuprelis" buvo parašytas 1910—1911 m., kai Ignas Seinius buvo vos dvidešimtus metus užgriebęs jaunuolis, o mūsų prozos tradicija — dar debyse...

Kaip aplamai vertinate Seinius kūrybą visame anuometiniame ir šiandiniame mūsų literatūros raidos kontekste?

— Ignas Seinius, mano ma-

IŠ LATVIŲ POEZIJOS

Eiza Kesbere

LAPKRIČIO AŠTUONIOLIKTOJI

Ši diena yra tavoji, Latvija!
Tavo vaikai prisimena Motiną,
Nors ir skyrė mus ir dalijo,
Mūsų širdis, protus ji pasčina
Kraujo balsas mus riša tampriai,
Amžių ančiūlis mes tavo tikslai!

Ši diena yra tavoji, Latvija!
Iš tremties, iš kapo smilčių
Ir vergijos pančių, tėvyne,
Tu vienintelė latvių kalčių.
Į namus tikroiusius mus kvietei,
Ir netemstančia saule švietei.

Ši diena yra tavoji, Latvija!
Slama ažuolas latvių tyliai,
Nors audros perkūnai mus skaldė,
Bet šakos dar sprogs ta gyvai,
Dygs ta atžalos, atžels ir valstybė,
Dievas Latvijos sargas, st. p. r. b. b.

Jonass Miesnieks

BUVO GRAŽI KADAISE...

Buvo graži kadaise mano tėvynė,
Ją supo melsvieji svajonių kalnai,
Skarbėjo, kaip kankėdės, sielos sutartinė,
Džiugsmuos, ilgės, liūdesy...

Tarp šių sraunios upės pakalnių,
Briedis atsigeria ir brenoda tolyn,
Vyniojas apyniai tarp akalnių,
Linksmos kregždės nardo, kyta aukštyn...

Ir saulė švietė ir žvaigždės žėrėjo
Tarp medžių, šlamanečių vakarais,
Ir buvo ten tarsi legenda, pasaka...
Rytai ten saulė aukso pėdus statinėjo.

Buvo graži kadaise mano tėvynė,
Jos kalnus ir slėnius slepiu širdyje...
Dabar vėl klykia volungė mano siela:
Kodėl negirdėt karvių raliuojant namo?

O tačiau tėvynė žėri tarsi liepsna
Mano mintyse gilioj pusiaunakčio tamsoj,
Atėina valandos šviesiausios ir gražiausios,
Kaip gyvos šviečia savo puošnumu...

Iš latvių kalbos vertė A. B. I. t. s.

jaunimo gyvenimo stovykloje
būdamas. Stovyklą aprašo Vilis
Klėns, pasakodamas, ką jis
patė ir girdėjo, svečiuodamasis
brolis tautos jaunimo stovykloje
Dainavoje.

Autorius plačiai aprašo Dainavos
aplinkes, jos pastatus, stovyklos
ikūrimo istoriją, stovyklos
programas ir jų vadovus. Su stovyklos
gyvenimu ji plačiai susijusi.

Ši knyga pristatoma kun. V. Dainavos
pristatydama stovyklos taryba ir jos
vadovą dr. A. Dainavą. Lygina ją su
latviu jaunimo stovykla Garezeris ir
gerbi jos puikią tvarką, vadovų
nuosirdumu ir lietuvių jaunimu,
kuris savo tarpe kalba lietuviškai.
Savo puikų straipsnį baigia:
"Lietuviai, kurie esate mūsų tautos
brojai ir kenčiate taip pat, kaip ir mes
latviai, statykite stovyklas mūsų atžaloms.
Darykite tai, kol dar pajėgiam, kol dar
nevelu. Dar turime jaunimo, kuris jas
prilipdo. Praradę savo kilmę, mes
prarasim ir save."

Prie šio pagrindinio straipsnio pridėtas dar ir kitas "Dainava 1957-1966", parašytas Indrės Dainavos ir sesers Paulės. Ji užsklandžia "Treji Vartai" redaktorius Albert Birnbaums savuo-
(Nukelta į 4 psl.)

KALBA KULTŪROS KONGRESO LITERATŪROS VAKARO DALYVIAI

(Atkelta iš 2 psl.)

na. Merkinė, Punia, Liškiava, Seirijai ir patys gražiausias vardas — Mangarotas, mano senelės tėviškė. Pamilau skambia, džiūkišką "o", kuri gomuryje tarsi pasisupa ir išrieda nutekinta, lyg "poterkutė" (karoliukas). Ten dar tebebuvo gyvos tokios senovinės kalbos lytis, kaip "sesuva", akmuva"...

Skaitant Vinčą Krėvę, man netenka svetur klaidžioti. Čia mano namai: seniai — pasakoriai ir vargo bobulės tarsi sūpuoja mane ant kel'ų, sekdami poringės. O kai Krėvės tekste aptinku džiūkišką tariamąją nuosaką, man sąla širdis. Ją ir literatūrinei kalbai derėjo iš džiūkių pasiskolinti. Kas "iškeitė" "eita" į "eičiau", gavo tik čezantį popierėlį vietoj skambaus sidabro.

— Kaip rašytoja ir aktorė — grožinio žodžio perteikėja, esate džiūginusi literatūros bičiulius daugelyje literatūros vakarų. Sakyt, kurie jų išskirtiniai momentai giliausiai pasiliko atmintyje vakaro aplinkos, publikos ir pačios savos programos atlikimo bei šiaip kokių žmogiško nuotykiu prasme?

— Niekados neįvyko mano svajonė: skaityti "Dainavos ša-

lies senų žmonių padavimus", pačiam Vincui Krėvei klausiant...

Tačiau Philadelphiaje turėjau laimės žiūrovų tarpe susilaukti jo žmonos ir dukters. Kadangi skaičiau tasyk "Gilsės" ištrauką, man labai rūpėjo sužinoti, kaip tasai ežeras atrodė. "Tamsus, labai tamsus, beveik juodas", — nupasakojo man Vinco Krėvės dukra.

Juodas vanduo, jo paviršium plaukia žybciojantis šarūno kalavijas: koks nebyliai šurpus finalas!

Visa tai, ką anksčiau nujaučiau, man tarsi staiga paaiškėjo. Banguojantis sakinių ritmas, mažybinių žodžių gausa — tėra išorinė puošmena, po kuria slypi tragedijos branduolys ir verda gaivališkos aistros. "Gilsės" bernelis po makabriškų tiltų, Zubrio žmona, maldaujanti mirties iš savo vyro rankos, kunigaikščio Kunoto atsiveikininimas — tai lietuviškam teatrui stačiai pavydėtinos scenos (nebūtinai senovinėj dekoracijoj).

Kadaise, kai pirmą kartą panūdau Krėvę skaityti, vienas gerbtinas aktorius mane nuo to sumanymo atkalbinėjo: žemas balsas Krėvei netinkas, tai lyri-

nės aktorės medžiaga. Aš gi nūnai galvoju, kad pats įspūdingiausias interpretatorius Krėvei būtų gilus bosas. Aktoriaus darbo procesas — tai tarsi atgalos vijimas to siūlo, kurį kamuolin susuko rašytojas. O ten, kur aktorius Vinco Krėvės kūryboje prieina pirmąpradį šaltinį, dažnai reikia nemenkos jėgos.

Kazys Veselka

— Puikiai prisimindami nepamirštamą Jūsų Jogailos monologą iš Balio Sruogos "Milžino paunksmės", norime užklausti, ką pasirinkote šiame vakare skaityti iš Igno Seinius kūrybos ir kurie motyvai 'ėmė tokį pasirinkimą?

— Pasirinkau ištrauką iš "Kuprelis" apysakos. Tikrumoje, ilgai dvejojau ties galutiniu apsisprendimu. Daugiausia dėl to, kad, darant vienokį ar kitokį sprendimą, buvo baisu nuskriausti rašytoją tokiam vienkartiniam jo pristatyme. Jeigu tai būtų akademiška, skirta išimtinai Igno Seinius kūrybai, neabejotinai tektų paliustruoti visą jo kūrybinę raidą ir palikimą: nuo pirmųjų žingsnių iki paskutinės ir labai brandžios prozos.

Vienok "Kuprelis" mane traukė gimtojo krašto vaizdais. Pamenu, kažkada mudu su tėvu važavom į Gelvonų atlaiduosna. Tėvas botkočiu parodė apulūžusį vėjinį malūną, jau be sparnų, kiauuru stogu, išdaulytais langais, ir pasakė, kad tai malūnas, kurį Seinius savo knygoje aprašė...

Antra vertus, "Kuprelis" buvo labai reikšminga knyga atgimstančio krašto literatūrinėje jaunystėje. Reikia nepamiršti, kad "Kuprelis" buvo parašytas 1910—1911 m., kai Ignas Seinius buvo vos dvidešimtus metus užgriebęs jaunuolis, o mūsų prozos tradicija — dar debyse...

— Kaip aplamai vertinate Seinius kūrybą visame anuometiniame ir šiandiniame mūsų literatūros raidos kontekste?

— Ignas Seinius, mano ma-

Kazys Veselka

Aloyzas Baronas

Kaip tos valdybos pirmininkas, tikriausiai turėjote nemažą darbo ir rūpesčių, kol buvo sutelkta toks įspūdingas šio vakaro rašytojų būrys su suplanuota jo programa. Beveik be išimties per eilę metų visokių kongresinių bei kitokių suvažiavimų progomis literatūros vakarai buvo kone primiršti. Kaip tai atsitiko, kad šiame Seinius Kultūros kongrese nėra "įprastinio" baliaus, o yra "neįprastinis" literatūros vakaras?

— Praėjusiam Kultūros kongrese toks vakaras buvo, bent banketo metu buvo paskaityta eilėraščių. Nepasakyčiau, kad buvo labai malonu skaityti, tačiau niekas šakutėmis, nei lėkštėmis netaškino, iš antros gal pusės — žmogus buvo padalytas tarp scenos menininko ir ant stalo stovinčio kumpio ir, be abejo, nebuvo lengva literatūriškai išlaikyti konkurenciją su silkėmis ar kitais šauniais patiekalais. Tačiau, akademiškiau kalbant, tenka pasakyti, kad banketai, nors ir padeda išsprę-

ti lėšų klausimą, yra per daug jau neįdomūs, sugaištama prie stalų daug laiko, valgis Amerikoje yra neesminis reikalas, o padaromas esminiu. Todėl šio Kultūros kongreso metu buvo nutarta apsieiti be banketo, kaip visą kultūrinį pakilumą traukiantį ir labai jau prozišką kasdienybę. Rūpintis dvasia, o ne duona juk ir yra pirmas Kultūros kongreso uždavinys.

— Kaip manote, ar šiame Trečiajame lietuvių kultūros kongrese skiriamas pakankamas dėmesys literatūrai ir ar patys rašytojai pakankamai prie kongreso literatūrinės paruošos prisideda?

— Be paties literatūros vakaro ruošimo, rašytojai labai aktyviai visur prisideda, organizuodami sekcijas ar joje dalyvaudami, gi rašyt. J. Ignatonis yra net pačiame Kultūros kongrese rengimo komitete. Šiaip rašytojo pirmoji ir svarbiausia paskirtis yra kūryba, ir šimetinės lietuvių rašytojų draugijos premijos įteikimas ar literatūros vakaras yra kaip tik pats iškilusias ir idomiausias mūsų literatūros gyvumo ir kūrybingumo akcentavimas.

Čia pokalbį su rašytojais nutraukiame, manydami, kad visi mūsų skaitytojai ir lietuvių literatūros bičiuliai patys jį su šiais mūsų grožinės literatūros kūrėjais akivaizdžiai tęs ir užbaigs lapkričio 24 d. (penktadienį) 7 val. 30 min. vak. Jaunimo centre, Chicagoje.

k. b.

BALTIJOS TAUTOS TREJUOSE VARTUOSE

(Atkelta iš 3 psl.)

ju "Garezio kaimynystėje" Birnbaums taip pat sužavėtas puikia stovyklot tvarka, jauni mo pamaldomis, meniniais paren gimais ir jų lietuviška kalba. Prie šio ilgo ir puikaus Dainavos aprašymo dar pridėtas dr. J. Girmiaus straipsnis iš jo knygos "Idealas ir laikas" — "Idealas, kaip gyvosios dvasios pagrindas", kuris filosofiskai pagrindžia tai, kas Dainavos stovykloje laimėta.

3. Trijų Baltijos tautų bendradarbiavimas yra Latvijos laisvės pagrindas

Latvijos nepriklausomybės šventėje, Lapkričio Aštuonioliktoji, sveikiname bendros kilmės ir likimo brolius Baltijos jūros. Daukavos krantuose ir visame laisvajame pasauly.

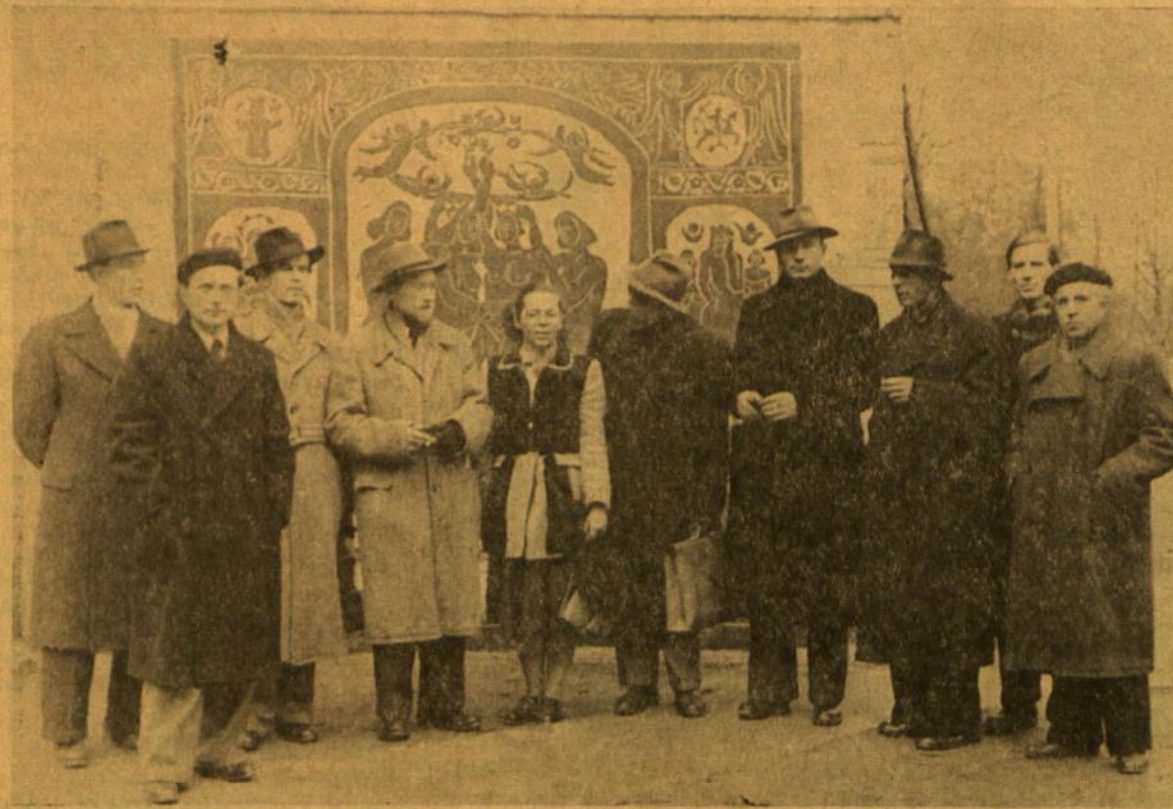
Baltijos tautų trečiosios žvaigždės — Latvijos nepriklausomybės šventė yra ir mūsų lietuvių šventė ir mūsų vilčių išsipildymo ir bendros kovos dėl laisvės stiprinimo diena. Istorijos bėgyje latviai ir lietuviai ne kartą yra petys petin kovoję prieš bendrą priešą, pvz., 1236 m. Saulės mūšyje, kada lietuviai, talkinami latvių, nugalėjo vokiečius. Ši pergalė brolių tautom parodė istorinę tiesą: vienybė stiprina ir išgelbsti.

Šitai turint minty, 1918 m. atgavus trims Baltijos tautoms laisvę, rodos, reikėjo susijungti ir tvirtą Baltijos tautų sąjungą ir vesti bendrą užsienio politiką. Tačiau ar dėl tam tikro lengvapėdiškumo, ar dėl to, kad buvome per daug išdidūs savo atskirais laimėjimais, ar tai dėl to, kad džiaugėmės šia diena ir nesugebėjome pramatyti ateities, vienybė stiprinti buvo padaryta labai maža.

Laisvės netekę, pradėdami prisiminti istorinę tiesą ir eiti bendros kovos keliu. Šviešūs švy turiai šiame kelyje yra ir latvių leidžiami ir čia minėti "Treji Vartai", New Yorke įvykusi bendra baltiečių demonstracija. Iš šios demonstracijos išaugo Patum — trijų mūsų tautų apeliavimas į Jungtines Tautas, pasirodė atskiri straipsniai šiuo reikalu spaudoje, kaip pvz. estų prof. dr. I. Ivasko "Baltų kultūrinio bendradarbiavimo galimybės".

Todėl tęskime savo kovą dėl mūsų trijų tautų laisvės bendrai ir vieningai, ypač švesdami ateinančiais metais 50 m nepriklausomybės sukaktį. Išleiskime bendrą trijų tautų našto ženklą, einškime savo atstovus į Jungtines Tautas ir valstybiu vyriausybės ir vykdykime kitus svarbius laisvės kovos žygius bendrai.

Svesdami Latvijos nepriklausomybės šventę, tikėkime mūsų trijų Baltijos tautų laisvės kovos bendrumu, tikėkime, kad nėra pasulyje jėgos, kuri galėtų užgesinti latvių, lietuvių ir estų laisvės troškimą. Žinokime, kad latvių, lietuvių ir estų bendra likiminė kova dėl laisvės ir laudus bendradarbiavimas jai laimėti yra didelė jėga ir tvirtas sąjūdas laisvės kovoms laimėti ir laisvės rytui priartinti visoms Baltijos tautoms, esančiom Rusijos ir komunistų valdymo srityje mums lemia išlikti ir laimėti.

Dar anais meno mokyklos "Ecole des Arts & Metiers" gyvavimo laikais Freiburge. Mokyklos kurso dėstytojai ir svečiai dailininkai Viktoro Petravičiaus graikos fone. Iš kairės į dešinę: Teodoras Valius, Adolfas Valeška, Aleksandras Marčūlonis, Liudas Vilimas, Eleonora Marčūlonienė, Viktoras Vizgirda, Paulius Augustas, Viktoras Petravičius, Teisutis Zikaras ir Antanas Tamošaitis.

ANTRAJAM VYSK. P. P. BŪČIO ATSIMINIMŲ TOMUI PASIRODŽIUS

Jau turime vyskupo P. P. Būčio atsiminimų antrąją dalį, pavadintą "Darbo baruose". Ir šią dalį surašė prof. Z. Ivinskis, redagavo dr. J. Vaišnora, MIC, išleido Lietuviškos knygos klubas. Abiejų tomų mecenatas — kun. Vincentas Puidokas, buvęs atsiminimų pasakotojo studentas, dabartinis Šv. Kazimiero parapijos Westfield, Mass., klebonas. Apilanką piešė P. Jurkus. Knyga turi 224 psl., kaina \$3.50 dol.

Pirmąją vyskupo P. P. Būčio atsiminimų dalį (kurioje jis daugiausia kalba apie savo vaikystę, jaunystę, pasirošimą moksliniam, visuomeniam ir visuolyniniam gyvenimui ir su tuo gyvenimu susijusiais įvykiais) apibūdino šaunus ir meistriskas įvairių atsiminimų autorius kan. Mykolas Vaitkus (žiūrėk "Draugo" kultūros priede 1966.V.28).

Vyskupas Būčys antrame atsiminimų tome pasakoja apie savo pastoracinį darbą Slavikuose (Lietuvoje), Sheboygane, Waukegane (JAV) ir kitur bei profesoriavimą Petrilyje. Ypač įdomus yra jo pasakojimas apie "Draugo" redagavimą.

Jis nemėgo ginčytis su kitais laikraščiais. "Mano redagavimo

K. SILINIS

metu Chicagoje ėjo lietuvių dienraščiai: socialistų "Naujienos", Pijaus Grigaičio redaguojamos, tautininkų "Lietuva", Broniaus Balučio redaguojama, ir katalikų "Draugas". Buvę įsigalėję iprotis tiems trims dienraščiams nuolat ginčytis tarp savęs. Man tas iprotis nepatiko. Kartais atsakydavau ir aš, bet didžiumą priekaištų ir puolimų nu tylėdavau. Man atrodė kenksminga laiko sugaišti pačiam skaityti ginčus, juose dalyvauti ir ginčais atimti skaitytojų laiką". (Vysk. P. P. Būčio Atsiminimai, 48 psl.)

Vysk. P. P. Būčys sako "Drauge" rašęs "de omni rebus et quibusdam aliis" (apie viską). Kol jis nebuvo redaktorium, tai kiekvieną savo straipsnį "Saltinyje", "Vadove" ar kitur parašęs peržiūrėdavo, taisydavo, bet kai tapo redaktorium, taip sako: "Jau įgijau įprotį rašyti skubotai ir apgraištomis. Aš sakydavau, kad profesoriaus profesija yra pa naši į karčiarninko: nors ir sunkiai, bet gali būti vykdoma be nuodėmės, nes reikia dažnai teig

ti tokius dalykus, kurių pats nei ištyręs, o tik kitų pasakymu pasitiki. O dienraščio redaktoriaus profesija visiškai neįmanoma sąžiningai atlikti, nes reikia skelbti dalykus, kurie pasipainioja pripuolamai, net nepradėjus tirti — tiesa ar netiesa. Po savo straipsniais "Drauge" nepasirašinėdavau" (ten pat, 49-50 psl.).

Idomi jo visuomeninė veikla profesoriaujant, beruošiant Lietuvos universiteto statutą, sudarant Lietuvos Konkordatą, vyskupaujant ir atliekant marijonų generolo pareigas. Tai svarbi medžiaga Lietuvos Bažnyčios istorijai.

Nors vysk. P. P. Būčys nenorėjo, kad jis būtų vadinamas katalikiškosios Lietuvos patriarchy, nes, pasak jo, ne tik katalikiškos Lietuvos bet ir visos mūsų tautos patriarchy visad buvo ir yra vyskupas Motiejus Valančius, bet ir žymus apologetas, kuklus visuomenininkas turi reikšmingą vietą ne tik lietuvių, bet ir kitataučių istorijoje. Vyskupas Būčys rimtai klausia, ar arkivyskupas Matulevičius ne tikėtų pavadinti patriarchy vardu po Valančiaus, nes kandidatas į šventuosius padarė daug naudos Lietuvos katalikybei, atnaujino

nykstantį vienuolyninį gyvenimą ir sudarė nepriklausomą Lietuvos Bažnyčios provinciją, iškil-damas dvidešimtojo amžiaus tikybiniam Lietuvos gyvenime ne paprastu naudingumu. Jis taip pat norėtų matyti Lietuvos patriarchy ir arkivyskupą Juozapą Skvirecką, nes jis yra lietuvių kalba išvertęs Šv. Raštą, žinant, jog tai Lietuvos katalikų gyvenime labai stambus laimikis. Juk po ke-

leto šimtmečių nuo Lietuvos krikšto, po vyskupų Giedraičio ir Baranausko bandymų galų gale būtina reikalinga ir labai garbinga uždavinių atliko arkivyskupas Juozas Skvireckas.

Abu vyskupo P. P. Būčio atsiminimų tomai yra stambus įnašas į Lietuvos istorijos lobyną. Todėl didelis ačiū tenka mecenatui kun. V. Puidokui ir Lietuviškosios knygos klubui, kurie

igalino pasirodyti šiems gerai paruoštiems veikalams knygų lentynose.

V A L O M E
KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaskuojame visų rūšių grindis.
J. RUBNYS — Tel. RE 7-5168

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad mūsų skanūs valgiai, skubų patarnavimai, kaip ir mūsų patalpose restaurane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

1515 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois

(2 blokas rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GARDEN 4-5800

Laik atmosferą — Skanūs valgiai — Skubus patarnavimas

VESTUVOMS IR BANKETAMS YRA PRIVATOS KAMBARIOS
NUO 10 IKI 800 ASMENŲ

Atdara kasdien nuo 8:30 val ryto Sekmad ir šventad nuo 100 val ryto

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

• Skanūs valgiai

• Geras patarnavimas

• Puiki atmosfera

PIETOS

\$1.65 IR \$2.25

LOKIŲ LAUKIMO GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA 350 SĖDIMŲ VIETŲ

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622

Atdara sekmad ir ketvirtad 6 v. ryto iki 1 val ryto; penktad ir šeštadieniais iki 5 val ryto

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE 80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

TEL. GR 6 - 7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ viena tarsi žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai saugiai ir pelningai jau virš 13 metų. Visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokojo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų Chicago. Taupymo Bendrovė steigėsi kaip finansininkai ir teikiu pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Šios bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$84.000.000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypačiai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, viešos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlims išpuoštą pirmą įstaigos aukštą Laimės Šaltinėį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1.200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veikia duodamas organizacijų su-

4 ³/₄ %
METAMS

VISUOSE
TAUPYMO
SKYRIUOSE

Federalinės įstaigosybės apdraudus įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki

strinkimams. Susirinkusiems veitui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypačiai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4% Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6.000 iki \$12.000 ir

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutapysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyrium).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.
JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M.— 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M.— 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M.— 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M.— 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M.— 12:30 P.M.

LEO'S SINCLAIR SERVICE

5957 So. Western Ave

LEONAS FRANCKUS

Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos

Tune-up ir Motorų Remontas

Kampas 58th Street

Telefonas PROspect 8-9533

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
10. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money

- order checks. No service charge to members.
- 12 U. S. Postal Stamp Machine
- 12 Service.
- 13 We sell Travelers Checks.
- 14 Save-by-mail Kits
- 15 Notary Public Service

- 16 Two large Free Parking Lots
- 17 Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers.
- 18 Christmas party with gifts to College Bonus Members

Ižengiant į Gliaudos 'Ikarų sonatą' anglų kalba

PROF. CHARLES ANGOFF,
Fairleigh Dickinson University

Jurgio Gliaudos čiurlioniškasis romanas "Ikarų sonata", išleistas Nidos knygų klubo 1961 m., ne vieno mūsų kritiko yra laikomas vienu iš pačių gerųjų šio žanro kūrinių laisvojo pasaulio lietuvių literatūroje. Romanas netrukus pasirodys ir angliškai vertime. Jį anglų kalba išleidžia St. Zbarsko vadovaujama knygų leidykla Manyland Books. Anglų kalbon romaną išvertė prof. Raphael Sealey. Leidinui įvadą parašė Fairleigh Dickinson universiteto literatūros profesorius Charles Angoff. Jau ne pirmą kartą šio būdu susirūpinamas su mūsų grožinės literatūros reprezentacija angliškai kalbančiame pasaulyje. Čia spausdiname tą jo "Ikarų sonatos" įžangą lietuviškam vertime. Red.

Suromanintos biografijos yra pavojinga literatūrinio meno forma. Jeigu asmenybė buvo pakankamai įdomi savo "realiame" gyvenime, belieka mažai akstinų tą gyvenimą dar suromaninti, išreikšti romano pavidale — ir todėl romano apimties biografijos apie tokius asmenis, kaip Mozartas ar Michelangelo, arba įjungiant personažus iš Jungtinių Amerikos Valstybių istorijos — John Adams ir jo Abigail, atrodo taip neapatingi. Iš kitos pusės, kuomet labai mažai žinoma apie istorišką personažą, arba tik tiek, kiek siejasi su padavimu ir legenda, romano pavidalo biografija įgauna visą savo svarbą. Klasikinės pavyzdys yra Thoma Manno "Juozapas ir jo broliai". Čia jūs turite ne tik atkūrimą nemirtingų tipų — apie ką Biblija kalba taip glaudžiai — bet jūs atkuriate visą epochą, pilnutinį gyvenimo būdą, tas tradicijas, kurios pajungė pasaulį tūkstantmečiams.

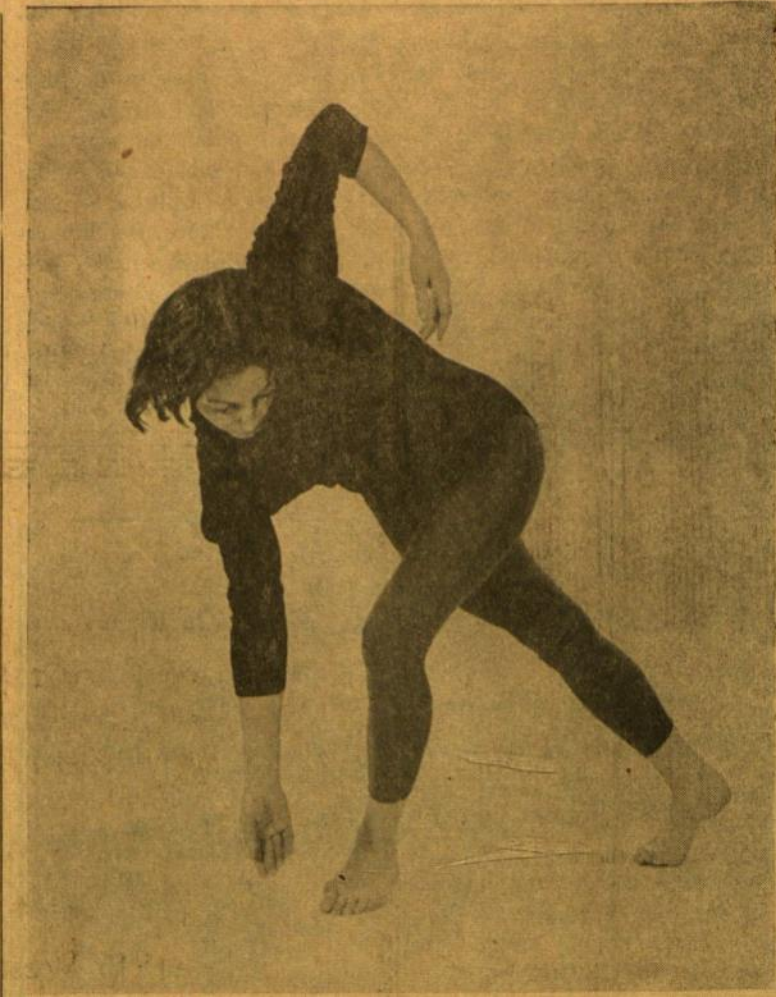
Egzistuoja gi ir tokie ryškūs personažai, apie kurių gyvenimą — išviršį — žinoma daug, bet jų vidinis gyvenimas išlieka paslaptingas ir nežinomas. Tiek daug žinoma apie Joaną iš Arko (St. Joan d'Arc) — kada ji gy-

veno, ką ji nuveikė, kaip ji sutiko savo žemiškojo kelio galą — bet kas buvo ta Orleano Mergelė, tebėra nežinomybė. George Bernard Shaw bandė įsiveržti į jos slapčiausiąjį vidų ir laimėjo parbloškiančią dramą.

Niekas neskelbtų, kad didysis lietuvių kompozitorius dailininkas Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (1875-1911) turi Juozapo ar Orleano Mergelės prigimtį, tačiau apie jo didžiulę svarbą nėra jokių abejonių, pasekiant patikimiausius dailės ir muzikos kritikus. Taip pat yra aišku, kad Čiurlionis turėjo spalvingą asmeninį gyvenimą — ir dėl jo trumpumo ir nelaimingos pabaigos (savo paskutiniuosius gyvenimo metus jis turėjo psichinį lūžį ir didesnę to meto dalį buvo non compos mentis).

Jis pradėjo reikštis kaip aukštai respektuotas kompozitorius ir nuirėpė savo talentą į dailę, nors, taip padaręs, neapleido ir muzikos; anaiptol, jis perkėlė muziką į drobes, sukūręs nuostabiai šviežią artistinę amalgamą. Jis tvirtino, kad "saulės spinduliai yra muzika gėlės žydėjime", ir net, "kodėl gi nebūti, nesuskambėti muzikai danguje?"

Iš tikrųjų Čiurlionis neištarė tų pastabų. Tai suteikta jam Gliaudos, arba tos pastabos išsprūdo iš kitų romano veikėjų lūpų. Romanas sukurtas personažo polėky. Romanas nėra tiksliai pasakojimo žanras, jeigu taikyti čia klasišką romano sąvoką. Nėra tai ir novelistinės nuotaikos fragmentas (a mood piece of fiction). Gal tiksliausias tai m nu-

Montrealietė Birutė Vaitkūnaitė - Naglenė, išraiškos šokio meną dėstanti pedagoginiame institute ir Toronto universitete, yra Kultūros kongresse statomų operos "Maro" ir kantatos "Karalius Mindaugas" spektaklių choreografė. "Mare" ji taip pat šokių atlikėja Mirties antipodo — Mergaitės rolę.

sakymas būtų literatūrinė TEMA (lenkų ir prancūzų visuomenių), ir VARIACIJOS. Veikalas pats savimi nustato savo žanrą. Tema yra Čiurlionio siela ir variacijos yra pašaliniai asmenys ir pakopos dailininko pasaulėžvalgos kitimai bei jo asmeninis kitimas, jo santykiuose su jais.

"Ikarų sonata" iš pirmųjų puslapių parbloškia skaitytoją, įpratusį į kasdienišką romano techniką, bet tuoj pat patraukia, ir jis baigia knygą tarytum transe. Tai yra trapus, barokinis žavumas ir išnykusio pasaulio aidai

(lenkų ir prancūzų visuomenių), visa elegancijos era, egzistavusi prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Romantiškumo pasaulis, žavusis flirčiškumas, dailios manieros ir joie de vivre. Čia yra meilės nuotykių didžia ir kilnia savo esme, su nuogaštingu amžinumo aromatu, kuris visa tai dengia. Gliauda sukuria foną šiame posakyje:

"Meilė yra vergija, ir nors pats sau Čiurlionis sakė, kad meilė yra vieškelis į saulę, grįstas aštriais deimantais, vienok meilėje girdė-

ti retezij žvangesys išilgai viso to vieškelio į saulę".

Kiti tipai patraukia sąvęsp. Tai ypatinai ryškų, kalbant apie Agūną ir Izis, kurios neša savy meilės brutalumą ir ekstazę, kas ypatingai prirakina skaitytojo dėmesį. Vyriausias charakteris aišku yra Čiurlionis, kurio vardas mirga daugiur. Jis apreiškia save. Jis sako: "Paveikslas atskleidžia save judesio ritmais, kaip muzikinis kūrinys". Čiurlionis tačiau nėra tik dailininkas, jis yra kompozitorius-dailininkas, arba dailininkas - kompozitorius, gal būt. Piešimo meilė suteikė jam ir jo menui naujas dimensijas. "Dailė yra kibirkštis, įžiebus mane suvokti filosofiją, kuri teikia naują gyvenimą, o muzikoje aš teradau tik siekį į preciziją, specializaciją ir savimoką".

"Ikarų sonata" yra naujoviškas patyrimas romane. Veikalas yra brandus, šviežias, kupinas suimančio apercus, jo vyrai ir moterys kvėpuoja ir žydi veikalo puslapiuose — ir tai gimdo asmenišką ir meninę filosofiją, su kuria pasaulis turi skaitytis.

• Lietuvis dailininkas tarp garsenybių. Kęstutis Zapkus, čikagietis dailininkas, šiuo metu gyvena New Yorke ir dėstąs tapybą New York City University ir ten turįs savo meno studiją, buvo pakviestas į Amarillo, Texas, Art Center metinį meno festivalį specialiam vienos savaitės paskaitų ciklui. Į šį festivalį buvo angažuota ir daugiau profesorių iš kitų meno šakų, literatūros, skulptūros ir t. t.

Festivalio pabaigoje Kęstutis Zapkus buvo pakviestas dalyvauti televizijos diskusijų programoje. Kiti diskusijų grupės nariai buvo rašytojas - dramaturgas Edward Albee — parašęs premijotąjį veikalą "Who's Afraid of Virginia Woolf",

skulptorė Louise Nevelson, neseniai turėjusi savo darbų parodą Whitney Muziejuje, ir Merce Cunningham, kuris yra plačiai JAV ir Europoje išgarsėjusios modernaus šokio grupės direktorius. Festivalis įvyko praėjusio mėnesio pabaigoje.

Malonu, kad į šių žymių žmonių tarpą pateko dar palyginti labai jaunas lietuvis dailininkas K. Zapkus. K. Zapkus, atvykęs į Texas aerodromą, pasitiko vietos laikraštiniškai ir grupę studentų. Laikraščiuose buvo įdėta mūsų dailininko didelė nuotrauka, pažymint, kad jis yra lietuvis.

TELEVIZIJAS
paprast s ir spalvotas nebrangiai taisy. Už patarnavimą vietoj \$3 už dirbtuvės darbą \$10.00 ir dalyv. Pastieiraukite apie naujas

J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1068

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8634 ir GR 6-1339

Kuriam galui mokėti daugiau?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO \$500 IKI \$1.000.

PLYMOUTH • VALIANT
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
4030 Archer, VI 7-1515
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL

You'll leave your heart at the **DIATONIA HEAD** RESTAURANT AND LOUNGE

SOTŲ UŽKANDŽIAI
Kartą įžengus vidun, jūs sirdys nukraidins jus į niekad nepamirštamą tropikinį Pietų Pacifiko grožį. Pasidžiaukite puikiais tropikiniais ar amerikoniškais kulinarijos gaminiiais, atyžiu patarnavimu ir elegantišku otagumu.

Smok Mitchell Hostess
ON SOUTHWEST BL. JUST WEST OF THE BRIDGE, 700 STREET INTERSECTION
for reservations call 622-3630

Private Rooms for Group Parties and Couples

JAU DVYLIA METŲ VEIKIA LIETUVIŲ BERNIUKŲ MOKYKLA — ŠV. ANTANO GIMNAZIJA
Kennebunkporte, Maine, SU VISOM AMERIKOS GIMNAZIJŲ TEISEM.

Išeinamas pilnas į kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas. Oficialiai dėstoma lietuvių kalba (po 4 val. savaitėje, 4 grupės).

Veikia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo orientacija. Pati gimnazija padeda mokiniams įstoti į kolegijas.

Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Atlyginimas visiems prieinamas. Atsižvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį. Registruokite mokinius 1968-1969 m. Priimami mokiniai, baigę 8 skyrius.

Informacijų ir kitais reikalais rasykit:
Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04046

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SA-TOM

4 3/4% on savings accounts
5 1/4% on investment bonus

NUO SAUSIO MĖN. I D., 1967 M.
Sąskaitos apdraustos iki \$15,000

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS

PASIRINKIMAS SPALVUOTU AR PAPRASTU TELEVIZIJU • RADIJU • STEREO • ORO VESINTUVU • TAISYMAS

2412 WEST 71st ST., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. 471-2446

Kas tik turi gerą skonį, viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8-5875
Vedėjas — J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 val. iki 6 val. vakaro.
Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 val. popiet

Siųskite Pinigus į Lietuvą

Išnaudokit juos kaip galima geriau. Nemokėkit jokių persiuntimo mokesčių.

US dolerių pažymėjimai yra geriausia dovana. Vertingiausia dovana tik US dolerių pažymėjimai.

Duokit savo giminėms kečius kartus daugiau nei grynais rubliais. Jūsų giminės tai patvirtins.

Tik dolerių pažymėjimai įgalina jūsų giminės nusipirkti visko, ko jie tik nori — maisto, aprangos ir daug daug kitų reikmenų — amerikoniškų, vakarų europietiškių ir vietinių — specialiose dolerių krautuose ar Vneshposyltorge labai žemomis, specialiai dolerių kainomis. Jūsų giminės tai patvirtins.

Pilna garantija. Jokio mokesčio.

Už šį patarnavimą nėra jokie mokesčio nei siuntėjui, nei gavėjui, nes išlaidas apmoka Vneshposyltorg

Užsisakykit dabar. Užsaisa kykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 E. 23rd Street
New York, N. Y. 10010

Praslykite neapmokamo katalogo.

Stirbis Fuel Oils

Aliejus virtuvei ir krosnim- "Gerensė ir pigensė alyva"

Tel. HEMlock 4-6264

PETER STIRBIS
6741 So. Maplewood Avenue
Chicago, Ill. 60629

highest rates in our history

4 3/4% per annum, current rate Paid Quarterly

5 1/4% per annum on 6 month certificates.

Earn the highest passbook rate in our history, paid quarterly. Earnings at our current rate of 4 3/4% per annum, compounded quarterly, are equal to an average annual rate of 4.83%. Are you now receiving earnings on your savings four times a year? Your passbook savings account has no time or minimum requirement. You may add any amount at any time.

Savings Certificates are issued in minimum amounts of \$10,000 and larger amounts in \$1000 multiples.

Safety for savings and financial strength are a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

Assets over \$120,000,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS

HOURS:
Mon. & Thurs. 9 A.M. to 8 P.M.
Tues. & Fri. 9 A.M. to 4 P.M.
Wednesday — Closed
Saturday 9 A.M. to 12 Noon

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

Kultūrinė Kronika

Freiburgo pokario metu dai'ės mokykla žodiuose, vaizduose ir darbuose. Lietuvių foto archyvo Chicagoje šiemet pradėtoji vaizdinių kultūrinių popiečių tradicija sekmadienį (lapkričio 19 d.) 7 val. vak. Jaunimo centre tęsiama toliau. Šį kartą vakaras pašvęstas pamėnėti dvidešimtmėčiui nuo anais laikais dail. V. K. Jonyno suorganizuotos meno mokyklos Freiburge. Anoji mokykla mūsų dailėje paliko giliai įmintus gana detalias (ir kartais nematytas) dabar dar nėra pasibaigus. Išsiskleidę po visą pasaulį, jie šiuo tarpu yra pačiame savo kūrybinių jėgų stiprumu, gyvai reiškiasi laisvojo pasaulio lietuvių meno raidoje.

Freiburgo meno mokyklai skirtoji kultūrinė popietė (šį kartą gal geriau sakyti vakaras) bus dviejų dalių. Pirmiausia tos mokyklos auklėtinis dail. Algirdas Kurauskas žodžiais nupieš anuometinės mokyklos darbo ir mokslo sąlygas, profesorių ir studentų tarpusavyo santykius, aplamai visą tokią unikumines mokyklos anų dienų atmosferą. Po to skaidrėmis ekrane bus parodyti nau-

jausi buvusios Freiburgo mokyklos studentų tapybos, skulptūros ir grafikos darbai, žodžiu, visa tai, ką jie kuria dabar. Tę pat vyks atsiminimais miela mokyklos gyvenimo nuotraukų paroda. Kaip girdėti, į šį Freiburgo meno mokyklos — "Ecole des Arts & Metiers" dvidešimtmėčio minėjimą iš New Yorko atskrenda ir pats jos anuometinis organizatorius ir direktorius dail. V. K. Jonynas. Anot dail. Alg. Kurausko: "Freiburgo mokyklos epocha baigėsi prieš daugelį metų. Kiek viena jaunystė nusineša su savim romantiką, svajones ir džiaugsmą. Tačiau darbas, ieškojimas ir patirtis išlieka ateičiai. Freiburgiečių senieji tayloriai išsiskyrė. Gal teisingiau, kiekvienas pasuko savuoju keliu". Miela tad, kad šioje Freiburgo mokyklai skirtoje popietėje jie vėl lyg ir susitikę.

Kazimiero Zoronskio tapybos paroda New Yorko Phoenix galerijoje (939 Madison Ave., RH 4-5166) atidaroma lapkričio 21 d., 5 val. popiet. Paroda galerijoje vyks iki gruodžio 9 d. Lankymo valandos savaitės dienomis — nuo antra-

dienio iki šeštadienio 10 val. — 5 val. 30 min. popiet.

Lietuvių teatro veteranė, režisierė ir aktorė Zuzana Arlauskaitė - Mikšienė spalio 28 d. Detroito buvo pagerbta, minint ją 60 metų teatrinės veiklos sukaktį. Tai lig šiol mūsų scenos istorijoje pirmoji tokia sukaktis. Veteranė Mikšienė buvo pagerbta S. Čiurlionienės "Pirigėlių" spektakliu (kuriam ji pati vaidino), iškilminga vakariene ir paroda jos teatrinės veiklos, atsispindinčios spaudos iškarpose, statytų veikalų programose, nuotraukose.

IS KULTŪRINIO GYVENIMO OKUPUOTOJE LIETUVOJE Solistas Virgilijus Noreika Vilniuje "reabilituotas" (po kiek dviprasmiškų padėčių koncertuose Kanadoj): jam suteiktas "LTSR liaudies artisto garbės vardas" (toks pat, kaip ir jo mokytojai Kipriui Petrauskui). Atsidėkdamas viešai, solistas pareiškė, kad jis "tarybinės" dainavimo mokyklos atstovas, ir kad lietuviai, kurie Kanadoje gėrėjosi jo dainavimu, iš tikrųjų gėrėjosi ne kuo kitu, kaip "tarybinio menu".

Dailininkas J. Kuzminskis, veikliai dalyvavęs Kanados parodoje, gavo Lenino ordina. (Til-

tuojuojamas tik dailininkų sąjungos pirmininku, "viceprezidento" titulu nesigarsina.) Styginio kvarteto vadovas Eugenijus Paulauskas ir kompozitorius Stasys Vainiūnas gavo po "Darbo raudonosios vėlavos" ordina. (Abu koncertavo Montrealy. Kiti kvarteto dalyviai dovanų nepaliesė. Kvartetas dabar koncertuoja Švedijoje, vėliau tiksi vykti į kitus Europos kraštus.)

Vladas Bartusevičius, "Lietuvos" ansamblio vadovas, gavo tik "Garbės ženklą" ordina. (Tokį patį gavo ir Saulius Son-

deckis, filharmonijos kamerinio orkestro vadovas, nebuvo Kanadoj.)

Ir Ieva Simonaityte jau įkūrė "ideologiska" kritika. Atsakydama į "jubilineja anketą", pasisakė, kad gyrimas jai labai patinkas, bet be saiko girti, esą, net ir jos nereikėtų. Bet labiausiai atsikerta prieš kritiką, kuri rašė priekaištaudamas, kodėl ji socialistiškai nepaaiškinusi maro priežasčių Mažojoj Lietuvoj. To ji negalėjusi padaryti, nes maras nežūrėjo socialinių priežasčių: "Mirė tada visi — ir baudžiauninkai ir ponai!"

DEL ANTANO SKEMOS

Aptardama A. Skėmos "Raštų" pirmąjį tomą ("Zmogaus žvilgsnis į save", "Draugo" šeštadienis priedas, 1967. XI, 4, nr. 259), Viktorija Skrupskelytė šiek tiek palietė jo biobibliografines pastabas ir, tarp kitko, tarė:

"...kai kurios pastabos, pavyzdžiui — Skėmos raštų atspausdinimo detalės, yra per daug išstętos. Jas gal buvo galima šiek tiek sutraukti, jų vieton įvedant puslapi su Skėmos gyvenimo svarbiausiomis datomis. Pirmame tome nepažymėta nei autoriaus gimimo, nei mirties metai; tai paklaša mintį, kad redaktorai truputį pamiršo eilinį skaitytoją ir knygą taikė autoriaus draugams".

Būdamas tų pastabų autor'us, noriu tarti šiuo reikalu keletą žodžių.

1. Paskirų A. Skėmos knygų išspausdinimo istorijos iš tiesų gana detalias (ir kartais nemalonios). Gal tai ir ne pasiskaitymo lektūra, bet ką jau padarysi: kokios tos istorijos buvo, tokios ir pateiktos. Jos dokumentuoja ne tik A. Skėmos, bet ir apskritai kai kurių mūsų išėjų knygų išleidimo sąlygas ir vargus. Todėl galiausiai ne tų detalių "išstėtumo", bet kad ne-

MOVING

perkrausto baldus iš arti ir toli. A. BENIULIS Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-7083

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalu aplieti rėmai. 2400 S. Oakley Ave., Chicago Tel. Virginiai 7-7258 59

Ponioms ir Panelėms

Švediškas masažas. Sauna ir garo vonios. Specialus masažas pavargusių kojom. Pašalinimas nereikalingų plauku elektrolysis būdu.

JANINA POCS, MARSHALL FIELD ANNEX BUILDING 25 E. Washington St. Suite 1420 Tel. DE 2-6631 ir namų NA 2-6712

"RAŠTŲ" RECENZIJOS

pavyko sumedžioti dar daugiau panašios medžiagos, kol ji dar išvis suvaikoma.

2. Redakcija, toli gražu, neužmiršo A. Skėmos gyvenimo datų. Trečiajame "Raštų" tome bus pateikta biografinė, bibliografinė ir kita pagalbinių medžiaga, skiriama, kaip ir patys "Raštai", užtikrinu, vienodai — be diskriminacijos — A. Skėmos "draugams" ir "neprieteliams".

K. Ostrauskas

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS. Atlieka remonto, perstatymo ir namų statybos darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išdirina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, perstatymui ir remontavimui. Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.

2040 West 52nd Street, Tel. — PR 8-7887 CHICAGO, ILLINOIS 60609

SIUVIMO MASINOS

BERNINA * NECCHI * ELNA * VIKING * PFAFF * SINGER (šveicariskos, vokiskos, italiskos, japoniskos ir visų kitų firmų). Taisome, parūduojame ir nuomojame priemonėmis kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dalis, pritaikome pagal skonį kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemėsčiuose. Parūduojame ir taisome dulkių siurblius, įvairių gamybų. B & B DISTRIBUTING CO. 4214 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-0044; 927-0045. Vedėjas Arvydas M. Dūcinis

KALĖDINĖS DOVANOS

pasiėks greičiausiai Jūsų artimuosius LIETUVOJE, jei siūsite jas per CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc. 220 South State St., Tel. WA 2-9354 arba 2618 West 63rd St., Tel. WA 5-2466

Mūsų turimas ypatingai gausus pasirinkimas įvairiausių prekių ir mūsų patarimai palengvins tikrai vertingų siuntinių sudarymą.

Per mus galite užsisakyti ypatingas dovanas — automobilius, motociklus, šaldytuvus, televizorius ir kitokius daiktus bei maisto produktus.

Reikalaukite naujus katalogus bei muitų sąrašus. Garantuotą siuntinių pristatymą atliekame jau virš 20 metų.

O jeigu norite aplankyti Lietuvoje savo giminaičius, tai mūsų skyrius, — GORDON TRAVEL SERVICE, INC., — sutvarkys Jums kelionės reikalus be jokių rūpesčių.

Pristatome Visokių Rūšių STATYBĄ IR NAMŲ PATAISYMŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO. STASYS LIUWINAS, Prez. 3039 So. Halsted St., VI 2-1272. Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.

Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. d.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupsite perkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai pragai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas Atdara pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629. Telef. PProspect 6-8998

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call) COUNTRY AUTO REBUILDERS GR 6-7777 24 hour towing service

Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING BODY AND FENDER WORK PAINTING, MECHANICAL REPAIR 2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629. Savininkas — MIRAS ČESAS

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausią pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų. LIETUVIŲ ISTAIGA ROOSEVELT FURNITURE CO. F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS 2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmadienį ir ketvirtadienį 9-9 val., antradienį, trečiadienį ir šeštadienį 9-9 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Griboauskas Executive Secretary

4 3/4% ON INVESTMENTS Units of \$100.00 Dividend Checks Mailed Quarterly

5% ON BONUS SAVINGS Units of \$1,000.00 For 3 Years Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court CICERO, ILLINOIS 60650 Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon, 9:8; Tues, Thurs, Fri, 9:5; Sat, 9:1; Wed, Closed

Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

LIETUVIŠKA VALGYKLA GRAŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS RESTORANAS, KURIAM GAMINAMI LIETUVIŠKI VALGIAI. Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT 6918 So. Western Ave. — GR 6-9758 JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

Mes mokame 4 3/4% per annum ant visų sutaupų

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Telephone CL 4-4470 August Saldukas Chairman of the Board

KALEDINIAI SIUNTINIAI 1967 M.

Pradžiuginti ir paremti savo artimuosius Lietuvoje artėjančių švenčių proga kiekvienas lengvai tai galime padaryti, pasinaudodami Baltic Stores patarnavimu ir pasiūdami jiems dovanų siuntinį.

Siuntėjas gali pats sudaryti savo pageidaujama siuntinuką iš Baltic Stores kainoraščio arba užsakyti jam patinkamą jau paruoštą siuntinį. Zemiau išvardiname kelis, kurie yra labai praktiški ir ten laukiami.

Moteriškas Kalėdinis 1967. Italiskas nailoninis lietpaltis, 3 jarda vilnonės kostiuminės medžiagos, 1 labai geros rūšies megstukas, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 kompletas vilnonių arba nailoninių apatinių rūbų, 1 p. odinių pirštinių, 1 vilnonė gėlėta skarelė, vilninei suknei medžiaga, 1 dėžė šokolado.

\$75.00

Vyrškas Kalėdinis 1967 3 1/2 jardo puikios vilnonės kostiuminės medžiagos, 1 itališkas nailoninis lietpaltis, 1 nailoniniai marškėniai, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 p. odinių pirštinių, 20 sigarečių, 3 jarda vilnones aukštos rūšies paltui medžiagos.

\$75.00

Jungtinis šių abiejų siuntinių siuntinys kainuoja tik \$140.00

Maisto 1967.

3 sv. taukų, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1/2 sv. kavos, 2 sv. ryžių, 3 sv. geriausios rūšies miltų, 1 dėžutė nescafe, 1 sv. maišytų saldainių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, 1/4 sv. pipirų ir 1/4 sv. lauro lapų.

\$30.00

P-3. Vilnonė medžiaga dėl dviejų paltų ir angliška "vilnonė" medžiaga dėl vyriško arba moteriško kostiumo

\$75.00

V-3 10 jardu kostiuminės medžiagos dėl trijų kostiumų.

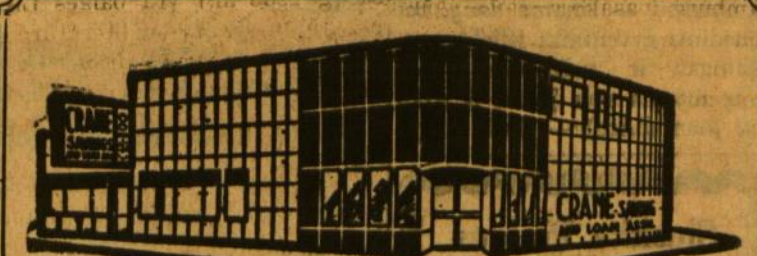
\$55.00

Praktiški dalykai, kuriuos galima dėti į betkuri siuntinį. Itališki lietpalčiai, nailoniniai lietpalčiai \$11.00, šveicariski 17 akmenų laikrodžiai \$27. Vilnonės skarelės \$4.00. Ugo grojimo plokštelės.

BALTIC STORES, LTD (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England. TELEF. — SHO 8734.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir greitas siuntinių pristatymas.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez. 2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083. PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4% Naujas ankštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami kasdien ir liepos mėn. 31 d. ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAID ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiadienį uždaryta

STEIN TEXTILE CO.

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.

Išigykite urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokadės, "boucle's" ir "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

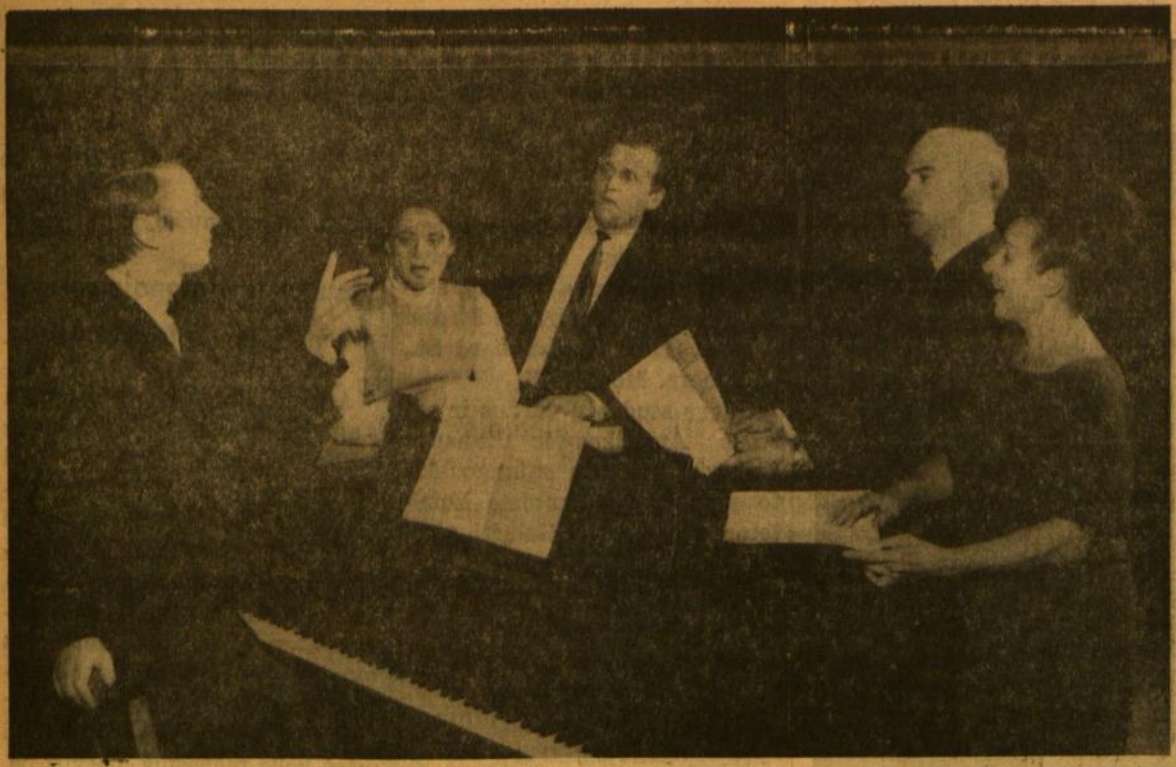
STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylon, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 v. r. iki 5:30 vak. Pirmadienį uždaryta.

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's aikštėje.

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

Operos "Maro" ir kantatos "Karalius Mindaugas" paruošos darbuotojai. Prie fortepijono pats kompozitorius Darius Lapinskas, toliau — iš kairės — Vytautas Radvila, bosas, Genovaitė Mazeikienė, mezzosopranas, Kristina Bartulienė, sopranas, Julius Savrimavičius, tenoras. Juos girdėsime dainuojant lapkričio 25 ir 26 dienomis Marijos mokyklos salėje, Chicagoje, šių naujų muzikinių dalykų spektakliu.

Nuotrauka Vlodo Juknevičiaus

• Lietuvių literatūra per radiją. Per pastarąjį penketį iš Chicagos radijo stoties WOPA, Felikso ir Aldonos Daukų vadovaujamoje programoje, plito ir lietuvių literatūros kūriniai. Ilgainiui ši programos dalis klausytojų tarpe susilaukė ypatingo dėmesio. Ją dažniausiai tenka išgirsti pirmadienio vakarinėje programoje. Per penketį buvo transliuojami šių rašytojų kūriniai (skliausteliuose skaitlinės

atžymi, jei autorius daugiau negu vieną sykį buvo reprezentuotas):

Poetai: Jonas Aistis (2), Kazys Binkis (2), Kazys Boruta, Bernardas Brazdžionis (2), Kazys Bradūnas (2), Donelaitis, Kleopas Jurgelionis, Vincas Kazokas, Faustas Kirša (2), Algimantas Mackus (2), Maironis, Juozas Mikuckis, Antanas Mičkinis (2), Eugenijus Matuzevičius, Henrikas Nagys (2), Salomėja Nėris, Petras Pilka, Vincas Mykolaitis - Putinas (2), Henrikas Radauskas, Antanas Rimydis, Stasys Santvaras (2), Liūnė Sutema, Vladas Šlaitas (2), Juozas Tysliava, Mykolas Vaitkus (2) ir Amerikos lietuvių poetai — Julius Banionis, Ignas Naruševičius, Petras Sargas, Rokas Židžiūnas. Ir verslinės poezijos — V. Šekspyras, Fr. Viljonas ir P. Ronsardas, Adomas Mickevičius.

Beletristai: Aloyzas Baronas (2), Liudas Dovydėnas, Paulius Jurkus (2), Juozas Kralikauskas, Vincas Krėvė (2), Petronėlė Orintaitė, Petras Rimkūnas, Alė Rūta (2), Ignas Seinius, Juozas Švaistas (2), Pet-

daro haliucinuojančią visumą ir darną.

Pažymėtina, kad per pastaruosius kelerius metus Pietų Amerikos romanas pasiekė meninių aukštumų ir pasaulinio garso. Kaip žinome, šių metų Nobelio literatūros premiją laimėjo gvatemalietis Miguel Angel Asturias, o prieš porą metų Tarptautinę Europos literatūros premiją argentinietis Jorge Luis Borges. Abu pastarieji rašytojai laikomi didžiaisiais ispaniškosios Amerikos romano atnaujintojais, naujos kalbos ir labai savitų stilių kūrėjais.

P. G.

Nauji leidiniai

• **THE MARIAN**, November 1967. Tėvų marijonų leidžiamas mėnesinis religinės kultūros žurnalas anglų kalba, lapkričio mėn. numeris. Metams \$4.00, adr. 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Šiame numeryje konvertitė amerikietė rašytoja išryškina Bažnyčios teisę ir pareigą kalbėti socialinės ir dvasinės kultūros reikalais; duodama ir tos pat autorės poezijos. Juozas Prunskis informuoja apie naują II Pas. karo metu iškilusių jaunimo sąjūdį, vad. Focolare, pasiekusį jau 20 kraštų. Dr. Z. Danilevičius, žurnalo JAMA vyr. redaktorius, nagrinėja seksualines problemas, iš Vietnamo grįžęs karys Alb. Hamburg pasakoja savo įspūdžius. Amerikietė laikraštininkė B. Vitale svarsto mirties problemas. J. L. Barnett rašo apie Kalifornijoje sukurtą vadinamą Sventąsio žemės su meniškomis skulptūromis. Žurnalistas H. Peisson savo straipsnyje nagrinėja nepilnametėjų linkimą maištauti prieš moralinius įstatynus. Sveikatos reikalu duodamas dr. S. Andelmano straipsnis apie infliuozą. Eilės naujų knygų apžvalgą paruošęs Juoz. Prunskis. Religinių žinių skyriuje plačiau panaudojama Eltos informacija apie naujus antireliginius dekretus Lietuvoje. Numeris iliustruotas skulptorių Kašubos, Conibear bei liet. meno kūrinių reprodukcijomis, Vyt. Mazelio ir daugybės kitų nuotraukomis.

• **LIETUVIŲ DIENOS**, 1967 m. spalio mėn. Nr. 8. Vyr. red. Bern. Brazdžionis, leidėjas Ant. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029. Metams \$6.00.

Tai labiausiai iliustruotas ir įvairus mūsų čionykščio gyvenimo žurnalas, savo išvaizda kiek panašus į "Naująją Romuvą", tik daugiau iliustruotas; mažiau turi publicistikos, bet daugiau informacijų. Šis numeris labiau skirtas mūsų visuomeniniams reikalams. Plačiau rašoma ir pavaizduojama Liet. Bendruomenės tarybos sesija, vedamuoju įvedant laisvinimo veiksnių vadovybių pasirašytą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 m. sukakties manifestą; plačiau aprašomas liet. gydytojų suvažiavimas, Liet. fronto bičiulių kultūrinis vasarėjimas Dainavoje. Alė Rūta recenzuoja naują A. Kezio nuotraukų albumą, informuojama apie naujas knygas ir jų autorius. Anglų kalba skyriuje įdėta prez. Johnson kalbos tautinėms grupėms sąntauka ir tiesiamos ištraukos iš Putino "Atoriaus šešėlių" (J. Dgl.)

PIETŲ AMERIKOS ROMANO PREMIJA

Praeitais metais Karakase Venecuolos Kultūros ir dailių menų institutas įsteigė savo žymiausio rašytojo Romulos Gallegos vardo romano premiją, siekiančią 100,000 bolivarų (22,000 dolerių), kuri bus duodama kas penkeri metai ir kuri pirmą kartą, minint Karakaso keturių šimtų metų sukaktį, buvo įteikta peruviečių rašytojui Mario Vargas Llosa už romaną "La Casa verde" (Zaliejai namai), praeitais metais išleista Barcelonoje. "Zaliejai namai" vienerių metų bėgyje išėjo keturiais leidimais 25,000 egz. Dabartiniu metu tas romanas verčiamas į daugelį svetimų kalbų. Šį pavasarį jis taip pat laimėjo "Ispanų kritikos" premiją.

Rašytojas Mario Vargas Llosa (g. 1933 m.) yra baigęs Lisomos universitetą ir literatūros doktoratą gavęs Madride. Dabartiniu metu gyvena Londone. 1958 m. jis išleido pirmąją savo novelių knygą "Viršūninkai", už kurią laimėjo ispanų "Leopoldo Alas" premiją; 1962 m. pasirodė jo romanas "Miestas ir šūnys", pagerbtas dviem premijom. To romano pasirodymas sudarė literatūrinį įvykį Ispanijoje ir Pietų Amerikoje, tiek

kritikos, tiek skaitytojų atžvilgiu. Jis tuoj buvo išverstas į anglų, prancūzų, vokiečių, rusų, italų, lenkų, čekų, švedų, norvegų, suomių, olandų, žydų ir bulgarų kalbas.

"Zaliejai namai" yra sudėtingas romanas, pynė įvairių istorijų, kurios vystosi per ilgą metų eilę dviejose lygiagrečiose scenose: Piuros mieste bei jo vienam pakrastyje, prie dykumos ribos, kur kas naktį lyja smėlis, ir vienoje Amazonės srities zonoje, apgyventoje primityvių žmonių, avantiūristų ir gumos rinkėjų. Į abi tas istorijas įsimašo dar ir kiti personažai ir visas pasakojimas vyksta įvairiais laikais ir skirtingose plotmėse, pradant čia pat besiklostantiais įvykiais ir baigiant tolimais prisiminimais. Techniškų įvairumas ir didelis vartojamų priemonių greitis su-

APDRAUDŲ AGENTŪRA
 Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos, biznio. Patogios išmokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
 6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009
 Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, antelsai ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškosios jautios nuotalkoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavaišyti ir atsigalvinti.
 Atidara kasdien nuo 9 val. popiet iki vidurnakties. Seštadi. ir sekmadi. nuo 12 val. iki vidurnakties. Visi prašomi atsilankyti.
 Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

NUOLATINĖ SIUVIMO MOKYKLA
 Jai vadovauja prityrusi mokytoja-instruktorė
IRENA BERNOTAVICIENĖ.
 Išmokite naujo supaprastinto siuvimo metodo tik per 10 pamokų. Pamokos dėstomos lietuvių ir anglų kalbomis. Registruokitės iš anksto, kad patektumėt į pirmesnę kursą, pas
B. AND B. SEWING SCHOOL VEDEJĄ ARVYDĄ DIKINĮ — TEL. 927-0044-45

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!
 • Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsinešti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
 • Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

 PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

8 Pagrindai, kodėl Podarogifts, Inc. pritraukia tūkstančius mūsų klientų, kurie siunčia **DOVANAS Į USSR**

1. Jiem nereikia gaišti laiko, superkant ir nešant siuntinius į persiuntimo įstaigas.
2. Jie neturi spėlioti dydžių ar spalvų.
3. Jie sutaupo visus muitus, įpakavimo ir persiuntimo mokesčius.
4. Jie pasirenka ypatingą dovaną: automobilį, motociklą, televizijos priimtuvą, radijo aparatą, šaldytuvą arba
5. Jie išigyja PREKIŲ PIRKIMO ORDERĮ, su kuriuo jų giminės jiems patinkamas prekes gali išigyti Vnešposyltorg'o **DOLERIŲ - KRAUTUVESE**
6. Jų giminės gali išigyti maisto produktų, audeklų, drabužių ir avalynės tinkančius jų skoniu ir pritaikintus.
7. Jie taupo laiką, nes tuo atveju nėra gabenimo per Atlantą.
8. Jie sutaupo pinigų, nes **DOLERIŲ - KRAUTUVESE** prekės yra labai žemomis kainomis.

Aplankykite mūsų Parodinę Salę New Yorke.
 Siųskite savo užsakymus ar klausymus į

PODAROGIFTS, Inc.
 (Vienintelis Dovanų atstovas JAV-se)
 220 Park Ave. South (corner 18th Street)
 New York, N. Y. 10003
 Tel. 212 - 228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas: **COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.**
 45 West 45th Street, New York, N. Y. 10036
 Tel.: 212 CI 5-7905
 arba į bet kurį jų skyrių

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
 716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
 Tel.: 215 WA 5-3455
 arba į bet kurį jų skyrių

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
 1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
 Tel.: 212 581-6590; 212 581-7729
 arba į bet kurį jų skyrių

MUTUAL Federal SAVINGS
 AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
 2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608
 OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ras Tarudis, Juozas Tumas - pyras. Vaižgantas, Antanas Vaičiulaitis, Vytautas Volertas, Juozas Zmuidzinas.
Prisiminimai: Apie Kazį Binkį (A. Rimydzio) ir apie kompozitorių Jurgį Karnavičių (St. Pilkos).
Dramaturgai: Viljamas Šekspyras, Feljetonistai - žanristai: Aloyzas Baronas (2), Antanas Gustaitis (2), J. Savasis (4), V. Skinka (2) ir Leonardas Zitkevičius.
 Šias literatūrines programas klausytojams perteikė ir interpretavo Stasys Pilka.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
 3240 SO. HALSTED STREET Tel. - CA 5-7252
 DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS TAIPGI ŪRO VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

MAZEIKA & EVANS
 FUNERAL HOME
 THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
 Parking Facilities
 6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
 Trys Moderniškos Koplyčios:
 4605 - 07 South Hermitage Avenue
 Telefonas — YArds 7-1741-2
 4330 - 34 South California Avenue
 Telefonai: LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

PETKUS
 TĖVAS IR SONUS
 MARQUETTE FUNERAL HOME
 TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
 2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 8
 1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
 AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GUZAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYCIA
 Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
 2448 West 63rd Street, Chicago
 Tel. PRospect 8-0833 PRospect 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
 3911 West 111th Street
 Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Viane Mieste
 Telef. — CEDarcrest 3 - 6335
 Viens blokas nuo kapinių

L Aidotuvų Direktoriai
 Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
 4424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
 2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6673
PETRAS BIELIONAS
 4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
 3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-2401
POVILAS J. RIDIKAS
 5354 SO HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
 10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. Commodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
 3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139
VASAITIS — BUTKUS
 1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
LAWN FUNERAL HOME
 Sigmund J. Sutkus
 7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL., Tel. — 638 - 2320

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

Leidžia Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga

Redaguoja L.S.S. Centro valdyba. Rankraščius siųsti šiuo adresu: "Akademinės Prošvaistės", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. "Akademinės Prošvaistės" išeina kiekvieno mėnesio trečiąjį šeštadienį.

TRUPUTĮ APIE SUVAŽIAVIMĄ

Tebeliko vos šešios savaitės iki Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjungos 17-to suvažiavimo. Jis įvyks šių metų kalėdinių atostogų pačiame gale, gruodžio 29, 30, 31 dienomis, užtat mes visi galėsime sutikti Naujus Metus kartu. Suvažiavimo rengimo komitetas, kuriam dabar vadovauja **Birutė Dulytė**, Eimučiui Radžiui išvykus kariuomenėn, praleido visą pusmetį, apžiūrėdamas viešbučius Washingtono - Baltimorės apylinkėje. Suvažiavimo rengimo komitetas nutarė, kad Baltimorės Hotel Emerson yra šiam reikalui tinkamiausias. Jame visuotinis suvažiavimas ir įvyks.

Buvo teirautasi, kodėl ši data parinkta, o taipgi kokiais sumetimais Centro valdyba nusitūrėjo Washingtono - Baltimorės apylinkę?

Dėl datos šitaip: Pripratome į savus studentiškus suvažiavimus vykti kasmet Padėkos dienos savaitgalį, užtat ši data pasidarė beveik tradicinis mūsų susibūrimui. Tačiau mes vis užmiršdavome, kad ši data nepatogi kolegoms, gyvenantiems Kanadoje. Jų Padėkos dienos atostogos yra kur kas anksčiau. Todėl studentai iš Kanados, kurie suvažiavimui atvykdavo, kartais turėdavo ir tam tikrų sunkumų. Galėjom šitą padėtį ignoruoti tol, kol KLSS ir JAV-LSS buvo atskiros organizacijos. Pernai Toronto suvažiavime nutarėm susijungti, "persikrikštydami" į ŠALSS. Dabar jau nebegalim toliau ignoruoti viso trečdalis Sąjungos narių. Vienintelė kita data, patogi ir JAV ir Kanadoje gyvenantiems yra Labor Day savaitgalis. Ši data tačiau priklauso Kanados Lietuvių dienos rengėjams ir ne per daug patogi specialiai studentams.

Tarp kitko, šiemet Trečiasis lietuvių kultūros kongresas įvyks kaip tik Padėkos dienos savaitgalį Chicagoje. Ir būtų negražu, jei ŠALSS sudarytų sunkumų savo nariams dalyvauti šitame kongrese. Dabar studentai-ės galės dalyvauti ir Kultūros kongrese ir Suvažiavime, taipgi turės progą dvigubai apsisiviesti...

Kultūros kongreso programa Chicagoje bus įdomi, tai visi ŠALSS nariai yra ragunami ir beveik įpareigojami šiame Kultūros kongrese dalyvauti. Žinoma, mūsų studentiškas suvažiavimas bus įdomesnis! Bet kadangi studentai-ės privalo būti skeptiški šitokiems teigimams, jie turėtų abu teigimus patys savo patirtimi patikrinti.

Dabar dėl suvažiavimo vietovės. Pagrindinė priežastis yra ta, kad rytinio pakraščio studentai jau trejus metus iš eilės tolokai keliauja į suvažiavimus Toronto, Clevelande ir Detroite. Paskutinis suvažiavimas rytiniame pakraštyje įvyko prieš ketverius metus New Yorke. Laikotarpyje po to šio pakraščio studentų didelė dalis atkrito nuo sąjungos veiklos, nes ryšiai žymiai susilpnėjo. Norėdami šiuos ryšius vėl užmegzti, Centro valdyba nutarė ruošti suvažiavimą Baltimorėje, kur, rodos, niekuomet jis dar ir nebuvo ruoštas. Chicagoje

studentai vėl liks nuskriausti. Bet tebūna tai lengvai pakeliama, nes Jaunimo ir Kultūros kongresai čia keičiamis vis buvo ir tebėra nepaprastai patogūs.

Programa Baltimorėje įvyksimam ŠALSS suvažiavimui jau beveik sulipdyta. Jos neskelbiam šandien, nes visi prelegentai dar neatsiuntė savo raštinėjų sutikimų. Tačiau jau galim pranešti, kad visi paskaitininkai ir diskusinių būrelių vedėjai bus studentai. Žymesni pakeitimai yra šie: rodysim filmus ir bet kokių metų vyks tik viena programos dalis. Šitaip tikim sudaryti progą visiems atvykusiems dalyvauti visose programos dalyse, jeigu jiems visos dalys lygiai įdomios. Pernai net keturi diskusiniai būreliai diskutavo tuo pačiu laiku, tad plačiau viskuo susidomėję studentai visur neprispėjo. Organizuotų šokių šiemet bus trys, po vieną kas vakarą. Jeigu nesutiksime dienos programoje, tai iki pasimatymo vakare. CV-ba

Melėje nepasisekus, šitas kolega neapsisprendžia: skandintis ar ne? Patarkite!... Nuotrauka Vytauto Maželio

Studentai "Maro" ir "Karaliaus Mindaugo" muzikinius pastatymuos

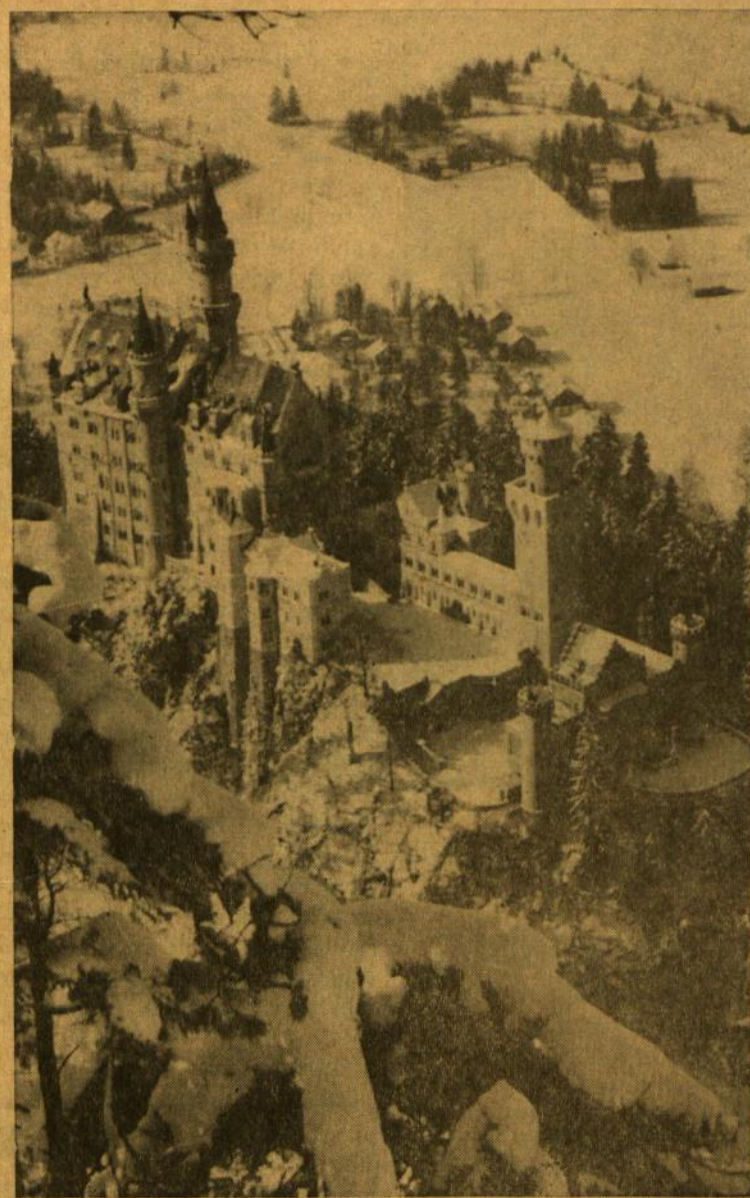
Mūsų akademinis jaunimas neliko abejingas, rengiant Dariaus Lapinsko "Maro" ir "Karaliaus Mindaugo" spektaklius Kultūros kongreso užbaigai. Iš balsingo ir judraus Chicago lietuvių studentų būrio susidarė daugiau kaip 20 vyrų ir merginų grupė, kuri abiejus spektaklius atliks labai spalvingai ir di-

Kultūros kongreso programa studentų ateitininkų konferencija Chicagoje

Kultūros kongreso darbų išvakarėse lapkričio 23 (ketvirtadienį) Studentų ateitininkų sąjungos centro valdyba ruošia konferenciją, kurioje konkrečiai bus svarstoma metinės temos tolmesnės išvystymas, priemonės veiklos skatinimui, artimoje ateityje pramatyti kuriai bei kiti įvairūs sąjungos einamieji reikalai. Prašoma kiekviena studentų ateitininkų draugovė atsiųsti bent vieną atstovą, o jeigu įmanoma — ir daugiau (bus smagiau). Svečių prieglobščiu rūpinasi Chicago draugovė. Planuojantieji atvažiuoti lai apie tai praneša šiuo adresu: Rimas Zailskas, 1819 So. 48th Court, Cicero, Ill. 60670. Konferencija prasidės 2 val. 30 min. popiet. Iki vakaro tikimės ją užbaigti. Vakare po darbo įtampos bus suruoštas "atsikvėpimas". O penktadienį ir kitas Kultūros kongreso dienas jungsimės į sau įdomesnius ir darbus, dalyvausime literatūros vakare bei "Maro" ir "Karaliaus Mindaugo" muzikinius pastatymuos. lankysime meno parodą ir kt. Tad iki pasimatymo. CV.

Renkas į namo "Šatrija"

Šį šeštadienį (lapkričio 18) 7 val. vak. Chicagoje įvyks studentų Šatrijos korporacijos pirminis susirinkimas. Bus svarstomi organizaciniai reikalai ir pristatyta tolimesnė metinė korporacijos veikla. Taip pat bus pravesas dalyvių pašnekesys tema: "Jaunimas ir šių laikų lietuvių literatūra". Visi studentai, kurie domisi grožine literatūra, teatru, menu, muzika ir bendraisiais kultūros klausimais, maloniai kveičiami atsikvėpimo, po vieną kas vakarą. Jeigu nesutiksime dienos programoje, tai iki pasimatymo vakare. CV-ba

Pirnas sniegas Europoje...

Nuotr. Vytauto Maželio

PAVERSKIME "METRAŠTĮ" GERA TRADICIJA

Dažnai menkesni dalykai pasidaro svarbūs ir reikšmingi, kai jie tampa kokios nors tradicijos dalimi. Šitokių būdu koks niekingas baliukas, kuriame gardžiuojamasi blynais, bet kuris, pastoviai suruošiamas kiekvienais metais, virsta žmonių visai nemažu laukimo objektu ir tampa net vienos ar kitos mūsų lietuviškųjų organizacijų kone kertiniu ir centru veiklos punktu. Bet jei iš mažų dalykų šitaip galima padaryti didelius ir kokias aukštybes dar galima kilstelėti jau ir pačius savimi didokus dalykus! Va, čia ir turime, nelyginant riešutą lukšte, visą tradicijos fenomenologiją: jai kiekvieno dalyko, menko ar didžio, reikšmė padidina ir paaštrina. Išvada: jei turima reikalo su geru dalyku, tai ir tradicija gera, o jei su blogu — tai ir tradicija niekam tikusi. Šios išvados, tur būt, niekas nenuginčys.

Bet ginčai neretai kyla, kai visų užplotus teoretinius radinius prisieina pritaikyti praktikoje. Pvz. mūsų Studentų sąjungoje yra žmonių, kurie galvoja, jog iš metraščių reikia padaryti tradiciją (pirmasis metraštinis, kaip žinia, pasirodė peireitais metais, Jaunimo kongreso metu). Verta, ar ne? Deja, ginčams Prošvaistėse mažoka vietos, todėl šio rašinio autorius iš karto užims dogmatiską poziciją ir pasisakys už tai, kad metraštinis yra geras dalykas ir todėl jį reikia įtraukti. Tie, kurie šią premisą atmeta toliau skaityti neįpareigojami.

Gi metraščių besidomintiems galime pasakyti, kad šiemet jame žada būti "karštų" dalykų. Pas mus lietuvių tautybės klausimai ("Kodėl aš turiu būti lietuvis, mama?") pradėjo būti vėl gyviau diskutuojami nuo to laiko, kai kun. Feliksas Jucevičius "Ateityje" nepabijojė išmesti mintelį, jog nereto iš mūsų tautybės sampratoje gali būti ir kiekis m'ologijos. Ar mes iš viso žinom, ką šnekam, kai sakome "lietuviybė", "tautybė", "reikia būti lietuviu", "nutautimas yra nedoras"? Ryšium su tuo, metraštyje svarstysime ir klausimą: ar yra gerų argumentų už tai, kad reikia būti lietuviu (jau kiekvienas gimnazistas gali kiurui permatyti tą "argumentą", pagal

kurį turi būti lietuviu, nes kaip gi ožys, sakysime, gali norėti pasidaryti gaidžiu).

Netruks žvilgių iš įdomesnių kampų ir į mūsų politinę veiklą. Kaip jaunimas laisvina Lietuvą skirtingai nuo senimo? Kodėl kai kas iš jaunimo mano, kad ryšiai su Lietuvais Lietuvoje gali būti ne tik išdavimo, bet ir laisvės kovos forma? Kokius uždavinius mums stato didžiulė ir bauginančių tempu varoma Lietuvos rusifikacija? Ir tais klausimais rengiamame metraštyje žada būti visokių pasisakymų.

Pagalau, dažnai girdime jaunimui mestą kaltinimą, jog jis nesireiškia literatūroje. Metraštyje bus apskėai duomenų, pagal kuriuos bus galima sverti šio kaltinimo teisingumą. Jau dabar redakcijoje guli šešių jaunų poetų darbai. Vieno iš jų — Raimundo Bartėsokos ištrauką čia cituojame:

Zemės molinės rankos kviečia mus užmiršt.
Ten, kur lapai rudens metu

Pranas Uncius

Ožėla

Nuotrauka Vytauto Maželio

STUDENTAI PLAČIAME PASAULYJE

Skyrių valdybų dėmesiu

Visiems ŠALSS skyriams įsakoma tučtuojau (immediately) išsiųsti visų jiems žinomų studentų vardus ir adresus **Birutei Dulytei**, 1162 W. Lombard St., Baltimore, Md. 21223.

Galvus studentų vardus ir adresus, Amerikos ir Kanados Lietuvių studentų sąjungos 17-to suvažiavimo rengimo komitetas galės jiems išsiųsti viešbučio kambario užsakymo korteles. Šitaip norintieji suvažiuoti dalyvauti gali užsitikrinti savo nakvynes.

Studentai Mozambique kalėjimuose

"Le Monde" spalio 14 d. pranešė, kad daugiau kaip 70 studentų laikomi Mozambique kalėjimuose jau dveji metai be teismo. Portugalų valdžia juos pasmerkė kalėti nuo penkerių iki septynerių metų, nors konstitucija šitokius veiksmus aiškiai draudžia. Studentai kaltinami mėginimu pabėgti iš Mozambique ir studijuoti užsienyje. Portugalų segregacinė tvarka neleidžia afrikiečiams studentams kultūrėti ir tobulėti šioje kolonijoje, užtat studentai, norintieji savo mokslus pratęsti, neturi kito pasirinkimo, išskyrus bandymą išvykti iš Mozambique ir studijuoti kitur.

Skandalas Poznanėje

Tokia antrašte buvo atspausdintas straipsnis Lenkijos jaunimo dienraštyje "Sztandar Młodych". Pasirodo, kad visoms pirmametėms studentėms Adomo Micevičiaus vardu u-te, Poznanėje, buvo įsakyta atvykti į naują bendrabutį tuojau po atidarymo ceremonijų. "Jų jaunios širdelės nudžiugo", rašo dienraštis, ir jos nužygiavo nau-

nukritę guli,

Gulėsime ir mes.

Tiesa, metraščių durys nėra uždaros: visi jauni poetai, visi jauni rašytojai kviečiami prisidėti. Apskritai, kiekvienas, kam tik knieti ką nors parašyti, save "išreikšti", yra kviečiamas pateikti metraščiui. Labai laukiami ir dailės darbai — paprasti tušu ar pieštuku baltame popieriuje atlikti darbai, o gal ir įmantresni nuotraukos. Tik, kadangi metraštinis norima išleisti ligi š. m. mūsų LSS suvažiavimo gruodžio mėn. gale, visa medžiaga turi būti gauta ligi lapkričio 30 d. Redakcijos adresas: M. Drunga, 6821 So. Maplewood, Chicago, Ill. 60629. Tel. 312-776-8948.

Pranas Uncius

į Poznanės butų skirstymo įstaigą. Dabar 700 studentų kaltinamos riaušių pradėjimu.

Jaunimas Europoje remia politinę integraciją

Anketa, kuri buvo išdalinta Anglijos, Prancūzijos, Olandijos ir bendrabučio link. Bet tenai atvykę, rado tik pastato griaučius — nebuvo nei vandens, nei šilumos, nei elektros. Bendrabučio prižiūrėtojai paaiškino, kas visiems tuojau aišku, būtent — pastate nebuvo įmanoma gyventi dar kelis mėnesius. Studentės apsisuko ir nužygiavo ir Vak. Vokietijos jaunimui prieš kelis mėnesius, patvirtina, kad daugumas jo pritaria Europos politinio susivienijimo minčiai. Pavyzdžiui, 72% jaunimo Prancūzijoje tarp šešiolikos ir devyniolikos metų remia šią mintį. Anglijos jaunimas panašiai pasisakė. Ta pati anketa taipgi parodė, kad suaugusieji yra entuziastai šiam politinės integracijos projektui. Sociologai anketos duomenis paaiškina, atkreipdami dėmesį į faktą, kad dabartinis jaunimas užaugo daugiau susivienijusioje Europoje. negu jų tėvai; j'e ypatingai pabrėžė po Antro pasaulinio karo padidėjusį turizmą ir prekybą Europos ribose.

IYYA

TEGYVUOJA STUDENTAI ŠOKĖJAI

Šią vasarą daug kas važiavo į Montrealį, daug ko ten matė, patyrė, o parvažiavę dalinosi įspūdžiais su kitais. Neatsilikom ir mes — Chicagoje Jaunimo centro studentų tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas L. Brazdienės ir globojamas lietuvių tėvų jėzuitų, ypač tėvo J. Kubiliaus.

Mūsų grupė buvo pakviesta atstovauti nepriklausomai Lietuvai JAV paviljone — B. Bandshell. Scena buvo įdomi, tuo, kad ją iš trijų pusių supo vanduo, ir, deja, kartu šaltis. Mat, spalio 7—8 savaitgalis tenai buvo nepaprastai šaltas. Tr's kartus pasirodė toje scenoje, taip šokdami, kad net ir tokiam ore prakaistas varvėjo. Ištesėjo ir kiti programos dalyviai: solistas St. Baras, D. Lapinskas ir N. Manelienė. Sekmadienio vakare pasirodėm lietuvių tarpe, jų pačių salėje. Tenai buvo visokiausia prasme žymiai šilčiau.

Tačiau ne be reikalo Montrealyje truputį ir pašalom. Neseniai ansamblio mokytoja L. Brazdienė gavo laišką iš Expo '67 programos rengėjo, kuris mūsų studentams gražiai padėkojo. Išreikšdamas didelį pasitenkinimą ir pasigrožėdamas mūsų pasirodymu.

Dabar Jaunimo centro studentų ansamblis sparčiai ruošiasi ateinantiems savo pasirodymams, o ypač ateinančios vasaros didžiąjai šokių šventei. Tikimės, jog ir kitose kolonijose studentai šokėjai nemiega, buriasi draugėn, ruošiasi šventei. Tad iki pasimatymo 1968 metų Amerikos ir Kanados Lietuvių tautinių šokių šventėje Chicagoj! Šok.

• Lietuvių kalbos kursas magnetofoninėje juostoje amerikiečiams. Prof. A. Klimas, Dept. of Languages and Linguistics, The University of Rochester, Rochester, N. Y. 146-27, paruošė lietuvių kalba besidomintiems amerikiečiams juostą, keturių valandų kursą. Keli universitetai, ją užsake, yra labai patenkinti.